Ազգ
Azg armenian daily
22 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 2000 ՈՒՐԲԱԹ 232 (2200)

Իսրայելա-պաղեստինյան բանակցություններում «ճեղքում» է ակնկալվում

ԹԵԼ ԱՎԻՎ, 21 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Իսրայելի արտգործնախարար Շլոմո Բեն Ամին չի բացառել մինչեւ 2001 թվականի հունվարի վերջերը պաղեստինցիների հետ հաշտության համաձայնագրի հասնելու հնարավորությունը: Ըստ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի հաղորդման, Վաշինգտոնում ԱՄՆ-ի նախագահ Բիլ Քլինթոնի հետ կայացած հանդիպումից հետո Բեն Ամին նկատել է, որ ինքը «տեսնում է համաձայնագրի հասնելու պաղեստինցիների անկեղծ ցանկությունը, բայց դրա համար միայն ցանկությունը բավական չէ»: ԱՄՆ-ում ընթացող բանակցություններում պաղեստինյան պատվիրակության ղեկավար Սայիբ Հարիքաթը նույնպես ենթադրել է, որ մեկ ամսվա ընթացքում հնարավոր է վերջնական կարգավորման համաձայնագիր ստորագրել:

Սպասվում է, որ երկու պատվիրակությունների ղեկավարների հետ անջատ բանակցություններից հետո Քլինթոնը նրանց կհրավիրի եռակողմ հանդիպման:

ՏԱՐԱԾԱՇՐՋԱՆ

«ՎՈՒՈՒԱՄ-ը չի կարող Հայաստանի կամ որեւէ այլ պետության համար վտանգ ներկայացնել»

«Ազգի» հարցերին պատասխանում է ՀՀ-ում Ուկրաինայի դեսպան Օլեքսանդր Բոժկոն

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

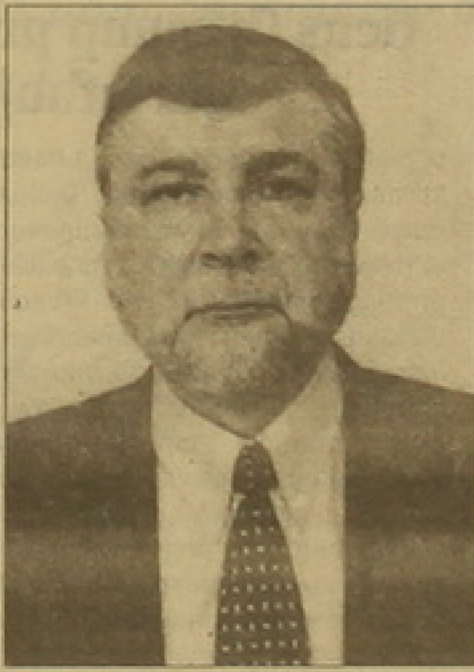

– Պրն դեսպան, տարածաշրջանային ՎՈՒՈՒԱՄ (Վրաստան, Ուկրաինա, Ուզբեկստան, Ադրբեջան, Մոլդովա) բլոկը, թվում է, հակումներ ունի վերածվելու տնտեսական համագործակցության կազմակերպության: Հաշվի առնելով ՎՈՒՈՒԱՄ-ում Կիեւի առաջատար դերը, ինչպես նաեւ այն, որ Հայաստանն ընդհանուր սահմաններ ունի Վրաստանի ու Ադրբեջանի հետ, հնարավոր համարո՞ւմ եք ՀՀ-ՎՈՒՈՒԱՄ սերտ համագործակցությունը:

– Վրաստանի, Ուկրաինայի, Ադրբեջանի եւ Մոլդովայի միջեւ ոչ ֆորմալ կազմակերպությունը ձեւավորվել է 1997 թ. հոկտեմբերին: Երկու տարի առաջ այդ կազմակերպությանը միացավ Ուզբեկստանը: Արդեն այդ ժամանակ ակնհայտ էր, որ ԱՊՀ-ն տնտեսական բազմակողմ համագործակցության առումով ոչ բավարար արդյունավետ միավորում է: ԱՊՀ տարածքում ազատ առեւտրի գոտու ստեղծման գաղափարը, ըստ էության, արգելափակվել է (եւ շարունակում է արգելափակվել) ԱՊՀ տարբեր երկրների հետ առեւտրի ոլորտներում զգալի գանձումների կիրառման միջոցով: Առեւտրատնտեսական բնագավառի նման խոչընդոտները, ինչպես նաեւ մեր երկրների առջեւ ծառացած ռազմավարական խնդիրների ընկալման որոշ տարբերությունները հակասում էին նոր անդրազգային տարածքներ ստեղծելու անհրաժեշտությանը, ԱՊՀ պետությունների զարգացման կարիքներին: Այլ խոսքով, ՎՈՒՈՒԱՄ-ի ձեւավորմամբ նրա մասնակիցները ձգտում էին համատեղ ուժերով դիմակայել ապաինտեգրացման գործընթացներին, որոնք ունեին քաղաքական եւ տնտեսական դրսեւորումներ:

Տես ➧ էջ 5

ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅՈՒՆ

Նախագահ Ռ. Քոչարյանն ընդունեց ՀՌԱԿ նորընտիր վարչությանը

Նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանն այսօր ընդունել է Հայաստանի Ռամկավար ազատական կուսակցության նորընտիր վարչության անդամներին՝ ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանի գլխավորությամբ:

Շնորհավորելով եւ հաջողություններ մաղթելով նորակազմ վարչությանը, Հանրապետության նախագահը բարձր է գնահատել կուսակցության գործունեությունը, նշելով, որ երկրի համար ամենաբարդ իրավիճակներում ռամկավար-ազատական կուսակցությունը միշտ էլ դրսեւորել է պետական մտածելակերպ՝ հավատարիմ մնալով ազգային եւ ազատական գաղափարներին: Ըստ Ռոբերտ Քոչարյանի, պետության համար կենսական նշանակություն ունեցող հարցերի վերաբերյալ կուսակցության հետ տեսակետները հիմնականում համընկնում են, ինչը կարեւոր հիմք է լուրջ համագործակցության համար:

ՀՌԱԿ ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանը համառոտակի ներկայացրել է կուսակցության առաջիկա ծրագրերը: Նրա խոսքերով, իրենք մտադիր են ազատականության անկեղծորեն դավանող ազգային ուժերի հետ համատեղ առաջիկայում ստեղծել համապարփակ ծրագիր, որի նպատակը կլինի ոչ միայն երկիրը դուրս բերելու ներկա վիճակից, այլեւ՝ ուղենշել զարգացման հեռանկարները:

Զրույցի ընթացքում ՀՌԱԿ անդամներն իրենց աջակցությունը հայտնելով Հանրապետության նախագահին, ընդգծել են, որ կուսակցությունն ունի մեծ ներուժ եւ պատրաստ է այն ծառայեցնել երկրի հզորացմանն ու բարգավաճմանը:

Նախագահը կուսակցությունների բնականոն գործունեության ու զարգացման համար կարեւոր է համարել կուսակցությունների մասին օրենքի հնարավորինս արագ ընդունումը:

ՀՀ ՆԱԽԱԳԱՀԻ
ՄԱՄԼՈ ԳՐԱՍԵՆՅԱԿ

ՔՎԵԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆ ՄԱԿ-ՈՒՄ

Ինչպես միշտ, Ադրբեջանը խեղաթյուրում է փաստերը

ԵՐԵՎԱՆ, 21 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, «ՍՆԱՐՔ»: ԵԱՀԿ-ի եւ ՄԱԿ-ի միջեւ համագործակցության մասին ամենամյա բանաձեւում ադրբեջանական կողմի առաջարկած ուղղման առնչությամբ օրերս ՄԱԿ-ում կայացած քվեարկության արդյունքների մասին Ադրբեջանի տարածած տեղեկությունները ոչ այլ ինչ են, քան փաստերի կանխամտածված խեղաթյուրում եւ հասարակայնությանը մոլորեցնելու հերթական փորձ: Այդ մասին հայտարարեց Հայաստանի ԱԳՆ մամլո քարտուղարի պաշտոնակատար Միխայիլ Բագրատունին:

Նա ընդգծեց, որ ուղղման ընդունման օգտին քվեարկել են ոչ թե ՄԱԿ-ի անդամ 147 երկրների ներկայացուցիչները, ինչպես հաղորդում է Բաքվի ԹՈՒՐԱՆ գործակալությունը, այլ 62 երկրների: 65 պետությունների ներկայացուցիչները ձեռնպահ են մնացել, իսկ 15-ն ընդհանրապես չեն մասնակցել քվեարկությանը: Ըստ էության, ադրբեջանական կողմի առաջարկած ուղղումը պաշտպանել է ՄԱԿ-ի անդամ երկրների միայն մեկ երրորդը, նշեց Բագրատունին:

Քվեարկության ընթացքում ձեռնպահների մեծ թիվը մատնանշում է համաշխարհային հանրության զուսպ վերաբերմունքն Ադրբեջանի կողմից պարտադրվող դիրքորոշմանը, նշեց ՀՀ ԱԳՆ մամլո քարտուղարը: Համեմատության կարգով. 1998 թվականին ուղղման ընդունման օգտին քվեարկել է ՄԱԿ-ի անդամ 114 երկիր, 20-ը ձեռնպահ է մնացել, իսկ 1999 թվականին հօգուտ քվեարկել է 55, իսկ ձեռնպահ մնացել 54 երկիր: Բոլոր տարիներին դեմ քվեարկել է միայն Հայաստանը:

Ինչ վերաբերում է ԱՄՆ-ի դիրքորոշմանը, որի ներկայացուցիչները քվեարկել են հօգուտ Ադրբեջանի կողմից առաջարկված ուղղման, ապա Ամերիկայի պատվիրակությունը գրավոր պարզաբանումներ է ներկայացրել, որոնցում նշվում է, որ այդ փաստը «ոչ մի կերպ չի կարող դիտվել որպես ղարաբաղյան հակամարտության խաղաղ կարգավորման շուրջ կողմերի միջեւ ընթացող բանակցությունների արդյունքների կանխորոշում», նշեց Միխայիլ Բագրատունին:

«Նաիրիտը» եւ հայ-չինական համագործակցությունը

Քննարկում կառավարությունում

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Հայ-չինական համագործակցության մեջ թերեւս ամենամեծ առաջընթացն արձանագրվել է քիմիական արդյունաբերության բնագավառում: Մի քանի ամիս առաջ երկու երկրների այս ոլորտի պատասխանատուներն ու մասնագետները սկսեցին փոխադարձ այցելությունները, ստորագրվեց հուշագիր Չինաստանում հայկական մասնակցությամբ կաուչուկի գործարանի հիմնադրման մասին: Սակայն նախապես խոսքը միայն «Նաիրիտի» կաուչուկի Չինաստան արտահանելու մասին էր, ինչը հետագայում մղվեց երկրորդ պլան:

Այդուհանդերձ, հայ-չինական հուշագիրը, անցնելով փոխադարձ ճշտման եւ համաձայնեցման փուլ, երեկ կառավարության հավանությանն արժանացավ: Հուշագրի մասին առավել հանգամանալից տեղեկություններ հաղորդեց ՀՀ արդյունաբերության եւ առեւտրի փոխնախարար Աշոտ Շահնազարյանը:

Համաձայն պայմանավորվածության, Չինաստանի եւ Շանսի նահանգի Դարոն քաղաքում կառուցվելիք կաուչուկի արտադրության գործարանի համար հայկական կողմը ներդնելու է իր գիտական միտքը եւ կաուչուկի արտադրության տեխնոլոգիան:

Տես ➧ էջ 3

Արարատի մարզպետ է նշանակվել Ալիկ Սարգսյանը

ԵՐԵՎԱՆ, 21 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: ՀՀ կառավարության դեկտեմբերի 21-ի որոշմամբ Արարատի մարզպետ է նշանակվել Ալիկ Սարգսյանը, որը մինչ այդ զբաղեցնում էր Արարատի մարզային ՆԳ վարչության պետի պաշտոնը: Այս մասին «Նոյյան տապանին» հայտնեցին կառավարության տեղեկատվության եւ հասարակայնության հետ կապերի վարչությունից:

Հիշեցնենք, որ Արարատի նախկին մարզպետ Հովիկ Աբրահամյանը նշանակվել է ՀՀ տարածքային կառավարման եւ քաղաքաշինության գործունեությունը համակարգող նախարար:

ԲՈՒԵՆՈՍ-ԱՅՐԵՍ

ՀԲԸՄիությունն անցյալ տարի 28 մլն դոլար է հատկացրել մարդասիրական, մշակութային եւ կրթական ծրագրերին

Հայկական բարեգործական ընդհանուր միության 81-րդ ընդհանուր ժողովը դեկտեմբերի 2-ին տեղի ունեցավ Բուենոս Այրեսում, «Ալեք Մանուկյան» կենտրոնում, Լուիզ Սիմոն-Մանուկյանի նախագահությամբ, որին դեպի Արգենտինայի մայրաքաղաք ուղեկցել էին միության կենտրոնական վարչական ժողովի գանձապահ Նազար Նազարյանը, փոխնախագահ Պերճ Սեդրակյանը, անդամներ Ջաքոլ Բաղդասարյան-Ասլանյանը, Սինան Սինանյանը, Գառնիկ Եագուբյանը, Վարդգես Գնձյանը եւ ուրիշներ: Ժողովի ընթացքում քննարկվեցին եւ հաստատվեցին կազմակերպության տարեկան զեկուցագրերը, ամփոփվեցին արդյունքները: Պարզվեց, որ ՀԲԸՄիությունը 1999-2000 տարեշրջանում ավելի քան 28 մլն դոլար է ծախսել մարդասիրական, մշակութային եւ կրթական իր ծրագրերի իրականացման համար, այդ թվում՝ հայաստանյան ծրագրերի: Պարզվում է նաեւ, որ միության գույքն ու ունեցվածքը վերջին 10 տարվա ընթացքում մոտ 105 մլն դոլարից հասել է շուրջ 228 միլիոնի, իսկ տարեկան հատկացումները՝ 21 միլիոն դոլարից 28 միլիոնի:

Արգենտինայում իր հնգօրյա կեցության ընթացքում Լուիզ Սիմոն-Մանուկյանը եւ միության մյուս ղեկավարներն այցելել են Թեքեյան մշակութային միության «Մուրեն եւ Վիրջինիա Ֆեսճյան» կենտրոն, «Սարդարապատ» թերթի խմբագրություն, մասնակցել Բուենոս Այրեսում Հայաստանի Հանրապետության չորսհարկանի շենքի պաշտոնական բացմանը: Հիշեցնենք, որ շենքը նվիրել է արգենտինահայ բարերար Էդուարդո Սեֆերյանը:

ԱԶԳ

Ընթացիկ

ԼՐԱՏՎԱՄԻՋՈՑՆԵՐ

«Նոյյան տապան» հեռուստաալիքի գոյությունը վտանգված է

Հեռուստահաղորդալի խափանումները կրկնվում են

Հոկտեմբերի 30-ին, երեկոյան ժամը 23:00-ին լուրերի թողարկումից փոքր-ինչ առաջ «Նոյյան տապան» հեռուստաալիքի եթերը ընդհատվել էր: Խափանումը տեւել է երկու օր եւ տնօրենությանը տեղեկացրել են, թե պատճառն անջատիչի խափանումն է: «Նոյյան տապանի» տնօրեն Տիգրան Հարությունյանը հայտնեց, որ հաղորդիչ կայանը տեղադրված է Հայաստանի հեռուստաաշտարակի վրա եւ երբ իրենց տեխնիկական անձնակազմը գնացել է բարձրանալ աշտարակ եւ տեղում ստուգել, արգելել են: «Հայաստանի հեռուստատեսային ցանց ՓԲԸ-ից մեզ հայտնեցին, թե կարգադրվել է թույլ չտալ բարձրանալ հեռուստաաշտարակ», հայտնեց տնօրենը: Պատասխանը չի գոհացրել Տ. Հարությունյանին, քանի որ մինչ այդ անարգել բարձրացել են աշտարակ եւ կատարվածի ու հոկտեմբերի 30-ին տեղի ունեցած Արկադի Վարդանյանի աղմկարար ձերբակալության միջեւ սերտ կապ է տեսնում: Ըստ նրա, նպատակը եղել է անկախ լրատվության տարածմանը խոչընդոտելը:

Մեկ-երկու շաբաթ հետո այս դեպքին հաջորդել է մեկ ուրիշը, որը տեխնիկապես կարելի է եւ նախորդի շարունակությունը համարել: Հեռահաղորդակցության հանրապետական կենտրոնից հայտնել են, թե ստուգումներ են կատարելու հեռուստաաշտարակում եւ արդեն առաջարկել են ներկա գտնվել սույն «արարողությանը»:

Այս անգամ ստուգում անցկացնելու պատճառը բացատրվել է եթերային խանգարումներով, որի իրականացման համար անջատել են հեռուստաաշտարակում գտնվող բոլոր կայանները:

Տ. Հարությունյանը հայտնեց, որ ստուգումների արդյունքում տեղեկացրել են, որ «Նոյյան տապանի» եւ «Մայր հայրենիքի» հեռուստաալիքների միացումները խանգարում են Ազգային անվտանգության կապին: Իրենք բացատրությանը թերահավատությամբ են վերաբերվում, քանի որ նրանց թույլ չի տրվել անձամբ համոզվելու դրանում: «Նոյյան տապանի» տնօրենն ավելացրեց, որ դրանից հետո անջատել են իրենց հզոր հեռահաղորդակայանը եւ փոխարինել են նախորդով, որի հզորությունը 10 անգամ պակաս է: «Դա նշանակում է, որ սահմանափակվել է հեռարձակման տարածքը, եւ իջել է որակը», բացատրեց տնօրենը:

Նրա ասելով, փորձում են շտկել կատարվածը, սակայն Հեռահաղորդակցության հանրապետական կենտրոնից դեկտեմբերի 13-ի գրությամբ իրենց պատասխանել են, թե հնարավոր չէ այդ անտենան այլ ալիքի վրա տեղափոխել: Պատասխանն անընդունելի է տնօրենության համար, պատճառաբանվում է, որ դա մեծ ծախսերի հետ է կապված եւ զգալի նյութական վնասներ են կրում: Տիգրան Հարությունյանը հայտնեց, որ եթե մոտ ապագայում հարցը չլուծվի շատ հնարավոր է հեռուստաալիքի գործունեությունը դադարեցվի:

Ս. Պ.

Օգնություն երաշտից տուժած շրջաններին

Այս տարվա աղետալի երաշտի հետեւանքները մեղմելու նպատակով Ամերիկայի հայ օգնության ֆոնդը Հայաստանում ԱՄՆ-ի դեսպանատան հետ ձեռնարկեց հանրապետություն անասնակեր ներկրելու գործը:

Մեծածավալ այս ծրագրի շրջանակներում շուրջ 6300 տ եգիպտացորեն է ներմուծվում Հայաստան, որի գումարային ընդհանուր արժեքը 1 մլն 100 հազար դոլար է: Դրանից 700 հազար դոլարը տրամադրում է ՀՕՖ-ը: Անասնակերը բաժանվելու է երաշտից առավել տուժած շրջանների խիստ կարիքավոր ընտանիքներին:

Ինչպես նշեց ՀՕՖ-ի Հայաստանի մասնաճյուղի տնօրեն Գրիգոր Թաթուլյանը, բարեգործական այդ կազմակերպությունն արդեն արել է երաշտի հետեւանքները վերացնելու առաջին քայլը՝ Սյունիքի մարզի 100-ից ավելի գյուղական բնակավայրերի տրամադրելով 9 տեսակի սննդամթերք պարունակող 17.5 կգ-անոց ծանրոցներ:

ՀՕՖ-Ի ԼՐԱՏՎԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

Բեռնաթափում Գյումրիում:

Երիտասարդնե՛ր, դեպի մարզեր

Դեկտեմբերի 14-ին լրացավ միջազգային հեղինակավոր կազմակերպություններից մեկի՝ ՄԱԿ-ի փախստականների գծով Գերագույն հանձնակատարի գրասենյակի (ՄԱԿ ՓԳՀ) հիմնադրման 50-ամյակը: ՄԱԿ ՓԳՀ-ն, ըստ նախնական կանխատեսումների, պետք է գործեր ընդամենը 5 տարի: Սակայն արդեն 50 տարի կազմակերպությունն իր ուշադրության կենտրոնում պահելով փախստականների եւ ներքին տեղահանվածների հիմնախնդիրները՝ էական ներդրում ունի դրանց լուծման գործում: ՄԱԿ ՓԳՀ-ն Հայաստանում իր գործունեությունը սկսեց 1992-ին:

Երեկ, դեկտեմբերի 21-ին այդ առիթով կազմակերպվել էր երիտասարդական ֆորում: Ֆորումը բացվեց ՄԱԿ-ի ՓԳՀ-ի հայաստանյան գրասենյակի ներկայացուցիչ Թոմաս Բիրաթի եւ «Արեգ-73» գիտամշակութային ասոցիացիա հասարակական կազմակերպության նախագահ Գերասիմ Բարսեղյանի ելույթներով: Միջոցառումը շարունակվեց «Երիտասարդությունը եւ ակտիվ քաղաքացիական մասնակցությունը» ծրագրի շուրջ, «Արեգ-73» գ/մ երիտասարդական ասոցիացիա հասարակական կազմակերպության ծրագրերի բաժնի ղեկավար Հովիկ Քեշիշյանի զեկույցով: Ամփոփվեցին ծրագրի արդյունքները: Տեղի ունեցավ ծրագրի շրջանակներում լույս տեսած «Աշխարհն առանց փախստականների» գրքույկի շնորհանդեսը, որից հետո ՀՀ տարբեր մարզերից ժամանած երիտասարդներ ներկայացրին մարզերում երիտասարդության հիմնախնդիրները եւ երիտասարդ փախստականների ինտեգրացման գործընթացը:

Առավել շատ նշվեցին ինտերնետ ցանցի բացակայությունը, անպատժելիության մթնոլորտը, աղանդների դեմ պայքարի թուլությունը:

Երիտասարդական ֆորումը փակվեց ՓԳՀ տեղեկատվության մասով պատասխանատու Էմիլ Սահակյանի եւ Գերասիմ Բարսեղյանի ավարտական խոսքով, Գ. Բարսեղյանը խոստացավ հաջորդ հազարամյակում (բացառությամբ 1–2 միջոցառումների) բոլոր ուժերը կենտրոնացնել ՀՀ մարզերի վրա (ըստ նրա, մարզերն ուղղակի սարսափելի վիճակում են): «Արեգ 73»-ի նախագահն իր խոսքն ավարտեց հետեւյալ արտահայտությամբ՝ երիտասարդներ, դեպի մարզեր...:

ՋԵՄՄԱ ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄՅԱՆ

ԲՈՂՈՔՆԵՐ

Արկադի Վարդանյանին մինչեւ տարեվերջ կարձակե՞ն կալանքից

Հայաստանի հասարակական-քաղաքական 11 կազմակերպություններ նամակով դիմել են ՀՀ նախագահ Ռ. Քոչարյանին եւ Ամենայն հայոց կաթողիկոս Գարեգին Բ-ին՝ հոկտեմբերի 30-ից ձերբակալված Արկադի Վարդանյանին ազատ արձակելու խնդրանքով: «Ազգի» ունեցած տեղեկություններով մինչեւ դեկտեմբերի 30-ը քաղաքագետ Վարդանյանը կարող է ազատ արձակվել, բայց ոչ հասարակական-քաղաքական կազմակերպությունների «ճնշման» հետեւանքով:

Վերոնշյալ կազմակերպությունները երեկ հրավիրած մամլո ասուլիսում սուր քննադատության ենթարկելով ՀՀ իշխանություններին, նշեցին, թե «Ա. Վարդանյանի ձերբակալությունն ապօրինի է, իրականացվել է խորհրդային քրեական օրենսգրքի 65-րդ հոդվածի երկրորդ մասով»: Բանաստեղծուհի Ա. Քնարյանի հավաստմամբ «Ա. Վարդանյանի ոգին անկոտրում է, տրամադրությունը՝ լավ, առողջական վիճակը վերջին օրերին վատթարացել է»:

«ՀՀ միլիոնատերերի միության» նախագահ Գեղարդ Դավթյանը լրագրողներին ներկայացրեց Ա. Վարդանյանի բարեգործությունները: Ըստ պրն Դավթյանի՝ «քաղբանտարկյալ Վարդանյանը ֆինանսավորել է Յուրի Բարսեղովի, Սեդա Վերմիշեւայի, Կիմ Բակշիի, Զորի Բալայանի, Սիլվա Կապուտիկյանի գրքերը, «Նովոյե վրեմյա», «Ուրարտու», «Էլիտարնայա գազետա», «Լիտերատուրնայա Արմենիա» թերթերը, 50.000 դոլար է հատկացրել Հանրապետական մարզադաշտի վերանորոգմանը, արցախյան ճակատամարտի տարիներին սննդամթերքով եւ դեղորայքով օգնել, կազմակերպել հաշմանդամների եւ վիրավորների բուժումը, օգնել Արցախի հողում զոհվածների ընտանիքներին, միջոցներ տրամադրել Շուշիի եկեղեցու վերականգնմանը» եւ շատ այլ բարեգործություններ:

Մեր կարծիքով՝ Արկադի Վարդանյանի բարեգործությունները չպետք է կապել նրան կալանքից ազատելու հետ: Տվյալ պարագայում պետք է գործի օրենքը, որը, ցավոք, չի կիրառվում Հայաստանում:

Թ. Հ.

Աշոտ Բլեյանը բողոք է ներկայացրել վերաքննիչ դատարան

ԵՐԵՎԱՆ, 21 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: ՀՀ լուսավորության նախարարի նախկին պաշտոնակատար, «Մխիթար Սեբաստացի» կրթահամալիրի նախկին տնօրեն Աշոտ Բլեյանը վերաքննիչ բողոք է ներկայացրել ՀՀ քրեական եւ զինվորական գործերով վերաքննիչ դատարան, որում վիճարկում է Երեւանի Մալաթիա-Սեբաստիա համայնքի առաջին ատյանի դատարանի կայացրած դատավճիռը:

«Դատավճիռը բողոքարկում եմ ամբողջությամբ: Խստիվ օրենքին ենթակա եւ արդարադատություն իրականացնող դատարանը պարտավոր էր ղեկավարվել ՀՀ Քրեական դատավարության օրենսգրքի 366 հոդվածով եւ արդարացման դատավճիռ կայացնել իմ նկատմամբ», նշված է Բլեյանի բողոքում: Ըստ նրա, իրեն մեղսագրվող արարքներից ոչ մեկում հանցակազմ չկա, մեղադրական եզրակացության 1-ին, 2-րդ, 4-րդ եւ 5-րդ դրվագները Քրեական դատավարության օրենսգրքի հոդված 6-ի առաջին կետով որոշված հանցադեպեր չեն, իսկ 3-րդ, 6-րդ եւ 7-րդ դրվագներին ինքն ի պաշտոնե չի առնչվում:

Հիշեցնենք, որ դեկտեմբերի 15-ին Մալաթիա-Սեբաստիա համայնքի առաջին ատյանի դատարանի հրապարակած դատավճռով Աշոտ Բլեյանը դատապարտվել է 7 տարվա ազատազրկման, որին գումարվել է տուգանք սահմանված նվազագույն աշխատավարձի 90-ապատիկի չափով, անձնական գույքի 50 տոկոսի բռնագրավում եւ հօգուտ պետբյուջեի 3 մլն 717 հազար 090 դրամի բռնագանձում:

Արագածոտնի մարզում ձյունը փակել է ճանապարհները

ԱՇՏԱՐԱԿ, 21 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Արագածոտնի մարզի տարածքում տեղացած առատ ձյունը դժվարանցանելի պայմաններ է ստեղծել երթեւեկության համար: Դեռեւս տեղացող ձյունը փակել է Ապարանի, Արագածի եւ Թալինի ճանապարհները:

Մարզային կառույցներն անում են հնարավորը՝ ճանապարհները երթեւեկելի դարձնելու համար: Սակայն կան ֆինանսական բարդություններ. պետական բյուջեից ճանապարհների ձմռան պահպանության համար նախատեսված 26 մլն 100 հազար դրամից չի ստացվել ոչ մի լումա: Այդ նպատակով ֆինանսավորում չի նախատեսված նաեւ 2001 թ. պետբյուջեում:

Այսօր էներգետիկայի օրն է

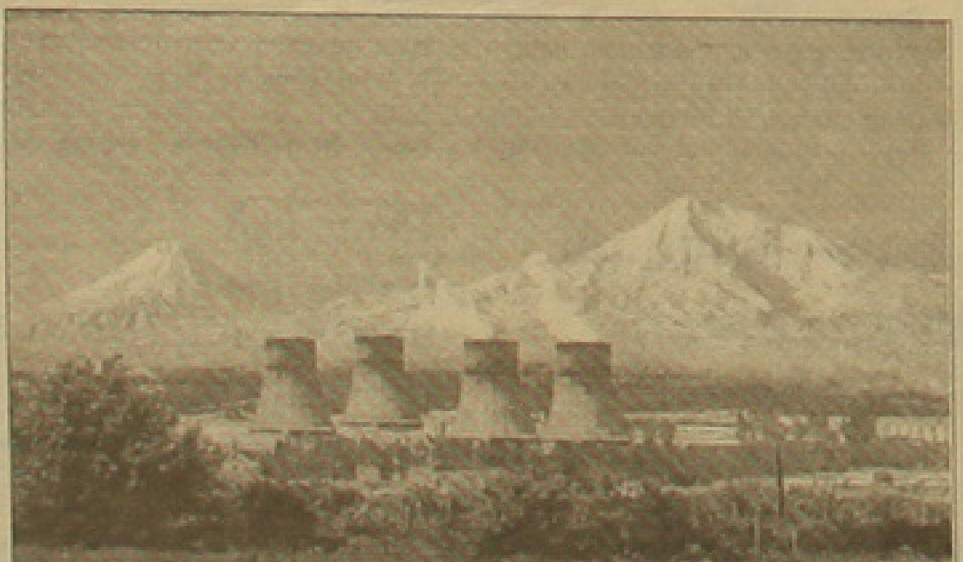

Այսօր Մեծամորի մշակույթի պալատում տեղի կունենա ՀԱԷԿ-ի երկրորդ էներգաբլոկի գործարկման 20-ամյակին, վերաթողարկման 5-րդ տարեդարձին եւ էներգետիկայի օրվան նվիրված հանդիսություն, որի ընթացքում հոբելյանական հանձնաժողովը կազմակերպել է ցուցահանդես, իսկ «Ատոմային էներգետիկան երեկ, այսօր, վաղը» զեկուցումով հանդես կգա ՀԱԷԿ-ի գլխ. տնօրեն Ս. Ազատյանը, կհրապարակվի ՀՀ նախագահի հրամանագիրը կառավարական պարգեւներ շնորհելու մասին, նաեւ պարգեւներ ու նվերներ կհանձնվեն ատոմակայանի աշխատակիցներին: Հանդիսությունը կեզրափակվի համերգային ծրագրով, որի գեղ. ղեկավարն է ՌԴ արվեստի վաստակավոր գործիչ Ա. Ավետիսյանը:

Մ. ՍԱՐԳՍՅԱՆ

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության ժ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
ֆաքս 562863, AT&T (3742) 151065,
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԷՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրեն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ / հեռ. 529353
Համակարգչային ծառայություն / հեռ. 562941, 582483
Apple Macintosh համակարգչային սարքավորումը «Ազգ» թերթի
Յղումը «Ազգին» պարտադիր է
Նյութերը չեն գրախոսվում ու չեն վերադարձվում
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutjan st.,
Yerevan, Armenia, 375010

ՔՆՆԱՐԿՈՒՄ

«... Հնարավոր է, որ բյուջեն չկատարենք», Վարդան Խաչատրյան

Մուտքերը մեծացնելու առաջարկները չեն հիմնավորվում

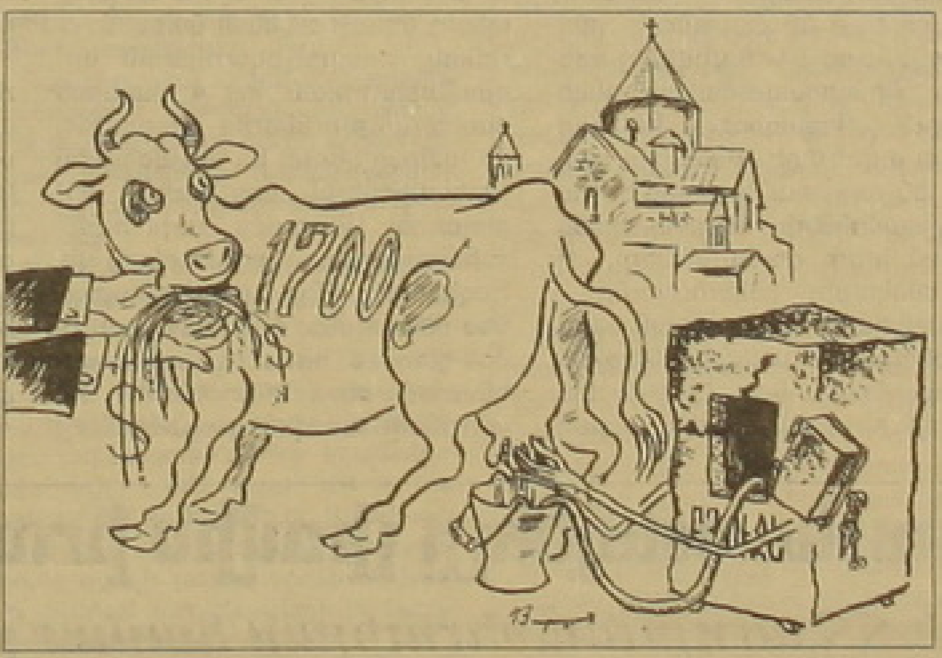

2001 թվականի բյուջեն առանց վարանելու ռիսկային կարելի է համարել: Նախատեսված մուտքերը, այդ թվում եւ 50 մլրդ դեֆիցիտը լրացնելու համար ակնկալվող վարկերը վստահություն չեն ներշնչում կատարողականի առումով:

«Եթե էներգահամակարգն իր պարտքերը չկարողանա հավաքել, դա ազդելու է բյուջեի վրա, չնայած այնտեղ կարծես թե որեւէ գումարներ գրված չեն: Եթե միջազգային կազմակերպությունների հետ պայմանավորվածությունները ուժի մեջ չմնան, եթե չկարողանանք ռուսական վարկի հետ որեւէ գործողություններ կատարել, հնարավոր է, որ բյուջեն չկատարենք»: Ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարար Վարդան Խաչատրյանը մտավախություն հայտնելու քիչ հիմքեր չունի. չնայած վարձավճարների գանձման որոշ դրական միտումներին, էներգահամակարգը ուշքի չի գալիս այլ ոլորտների պարտքերից: Մասնավորապես ոռոգման, խմելու ջրերի եւ քաղաքային էլեկտրատրանսպորտի ոլորտների պարտքերը համակարգին կազմում են շուրջ 20 մլրդ դրամ:

Ինչպես հիշում ենք, այս տարվա բյուջեի տապալումը գլխավորապես կախված էր արտաքին վարկերի, մասնավորապես CAS-4-ի վարկաբաժնի չտրամադրման հետ: Ոչ մի երաշխիք չկա, որ Համաշխարհային բանկի կամ միջազգային ֆինանսական այլ աղբյուրների յուրաքանչյուր կամային դրսեւորումների հետեւանքով նոր վարկաբաժինները կստացվեն: Կառավարությունը հույս ուներ նաեւ հարեւան Վրաստանից պարտքերի դիմաց ստանալ 2,7 մլրդ դրամ, որն, ի դեպ, նախատեսված էր բյուջեում: Մինչդեռ վրացական կողմն այդ գումարները վերաձեւակերպելու խնդրանքով դիմել է Հայաստանին: Վարդան Խաչատրյանը դրությունից դուրս գալու երկու ճանապարհ է տեսնում. «Տարբերակներից մեկն այն է, որ ասենք ոչ, տվեք մեր փողերը իմանալով, որ միեւնույն է, չեն տալու: Մյուսը բանակցային ճանապարհն է, որ ասենք եկեք տեսնենք, որոշենք, տեղափոխենք եւ այլն»: Կարելի է ենթադրել, որ, համենայն դեպս, այս տարի էլ գումարների ստացումը վտանգված է, քանի որ «պետությունը մի տարով չի լինում: Կարելի է ասել 2002-ին կամ գոնե տոկոսները: Դա միայն մի կողմից կախված չէ»:

Երեկ «Ազգը» նշել էր, որ տարակուսելի է նաեւ վարչարարական նոր մոտեցումներով կուտակված 57 մլրդ պարտքերից 3 մլրդ դրամ բյուջե վերադարձնելու նպատակադրվածությունը, քանի որ անորոշ են դրա իրականացման մեխանիզմները:

Քաղաքական որոշ ուժեր մտավախությունը փորձում են գրել քրիստոնեության պետական կրոն ընդունման 1700-ամյակի տոնակատարությունների շրջանակներում ակնկալվող ներդրումների հեռանկարով: ԱԺ պատգամավոր Վարդան Բոստանջյանը հայտարարում է, թե այս մասով բյուջե հնարավոր է մուտքագրել 15 մլրդ դրամ, այսինքն դեֆիցիտի մոտ 33 տոկոսի չափը չհստակեցնելով, սակայն, թե կոնկրետ ինչ հաշվարկներով է նման եզրակացության հանգել: Մինչդեռ պարզ պետք է ասել, որ մոտավոր հաշվարկներից բացի կոնկրետ աշխատանքներ արված չեն եւ չէին էլ կարող արվել: Եթե հիմք ընդունենք արտգործնախարար Վարդան Օսկանյանի հավաստիացումները, թե հաջորդ տարվա ընթացքում սպասվում է 100 հազար զբոսաշրջիկների մուտք, ապա նրանցից յուրաքանչյուրը, միջին հաշվով, 500 դոլար Հայաստանում թողնելու դեպքում ավելի քան 27 մլրդ դրամ է ներդրվելու: Կառավարությունը, սակայն, այս հարցում այդքան էլ խանդավառված չէ: Վարդան Խաչատրյան. «Քանի որ չկան այն փաստաթղթերը, որոնք հիմնավորում են եկողների քանակը եւ գումարների չափն ու օգտագործվելու տեղը, մենք դրանք բյուջեի շրջանակներ չենք կարող ընդգրկել: Ոչ ոք չգիտի, թե որքան մարդ կգա: Եթե մեկը հստակ տա այդ թվերը եւ երաշխիք լինի, որ արդեն այսքան պայմանագիր այսքան տուրիստական, օդանավային ընկերությունների հետ կնքված է, դրանով կարելի է ինչ-որ բան հաշվել: Դրանք սակայն չկան»:

Պատգամավորները առաջարկում էին նաեւ բյուջեի շրջանակներում հաշվի առնել նախագահի խոստացած 40 հազար աշխատատեղերի բացման հավանականությունը եւ դրանից ստացվելիք մուտքերը: Խոսքը վերաբերում է աշխատավարձերից գանձվող եկամտահարկի մասին, մինչդեռ ջրի մեջ լողացող ծկան շուրջ «բազարներից» բացի այս խոսակցությունները այլ բան չեն հիշեցնում:

Գորշ գույների այս համատեքստում բյուջեի կատարման միակ երաշխիքը մնալու է կառավարության նպատակային եւ հետեւողական մոտեցման որդեգրումը: Դա ցույց կտա հաջորդ տարին, իսկ այս փուլում կառավարությանը կարծես հաջողվում է համոզել օրենսդրին, որ ներկայացված նախագիծը որքան տխուր եւ զգուշավոր, նույնքան էլ կատարելի է:

ԳՈՌ ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆ

«Նաիրիտը» եւ հայ-չինական համագործակցությունը

Սկիզբը էջ 1

Գազից ացետիլենի անջատման միջոցով ստացվող կաուչուկի տեխնոլոգիան, ըստ Աշոտ Շահնազարյանի, ավելի առաջատար է եւ արդյունավետ, քան Չինաստանում գոյություն ունեցող կարբիդային ացետիլենից ստացման մեթոդը: Հայկական կողմն իր ներդրման դիմաց ակնկալում է համատեղ ձեռնարկության բաժնեմասի մոտ 40 տոկոսը: Մինչդեռ հայկական կողմի ակնկալիքներն ընդամենը մեկ ամիս առաջ 49 տոկոս հայկական, 51 տոկոս չինական բաժնեմասի հարաբերակցությունն էր: Այնուամենայնիվ 40 տոկոսը եւս լուրջ մասնաբաժին է, եթե նկատի ունենանք, որ նման գործարքի նախադեպ որեւէ այլ երկրում Հայաստանը չունի:

Չինական կողմն ապահովելու է ֆինանսական ներդրումները, որոնք կկազմեն 120-130 մլն դոլար: Շուրջ 1-1,5 տարվա ընթացքում ակնկալվում է, որ կստեղծվի համատեղ ձեռնարկություն՝ տարեկան 30-37 հազար տոննա արտադրական հզորությամբ: Սակայն ներկայումս Չինաստանի ներքին շուկայում գոյություն ունի կաուչուկի պահանջարկ, որը նախատեսվում է բավարարել հայկական կաուչուկի իրացմամբ: Արդյունաբերության եւ առեւտրի փոխնախարարի տեղեկատվությամբ, հուշագրում նախատեսված է չինական հումքով «Նաիրիտում» արտադրել 15 հազար տոննա կաուչուկ եւ վաճառել չինական շուկայում: Այսինքն, հայկական կաուչուկի արտահանումը Չինաստան նախատեսված է միայն որոշակի ժամանակահատվածի համար, մինչեւ հայ-չինական համատեղ ձեռնարկության գործարկումը: Վերջինիս առնչությամբ նշվեց, որ չինական կողմի հետ, ամենայն հավանականությամբ, կաշխատի կառավարության որոշմամբ «Նաիրիտի» ստեղծած երկու բաժնետիրական ընկերություններից մեկը՝ «Նաիրիտ-2»-ը: Այստեղ է ընդգրկված «Նաիրիտի» գիտական եւ փորձարարական հատվածը, իսկ «Նաիրիտ-1»-ում արտադրությունը:

Ի պատասխան «Ազգի» հարցին, անդրադառնալով «Նաիրիտի» արտադրության ծավալների ընդլայնման հնարավորություններին, Աշոտ Շահնազարյանը դրանք հավանական համարեց որոշակի ներդրումների ներգրավման դեպքում: Ներկայիս հիմնական խնդիրն այս պահին արտադրվող կաուչուկի քանակության իրացման շուկան ամբողջությամբ գրավելն ու արտադրանքի դիմաց գումարներն ամբողջությամբ ստանալն է: Այստեղ որոշակի առաջընթաց կա: Ամսական 700 տոննայի վաճառքից ստացվող գումարների հոսքը 200 հազար դոլարից հասել է 800-900 հազար դոլարի: Մինչեւ 2001 թ. ապրիլ ամիսը նախատեսվում է ֆինանսական հոսքերը հասցնել մինչեւ արտադրանքի վաճառքից ստացվող լրիվ գումարը՝ 1,5 մլն դոլար:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Հարկերի հավաքումը գերակատարվում է

Պետեկամուտների նախարար Անդրանիկ Մանուկյանը լրագրողներին երեկ հայտնել է, որ այս պահին նախորդ ամսվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ ավելի է հավաքվել 1 մլրդ 338 մլն դրամ: Հավաքված ամբողջ գումարի մասին վերջնական տվյալները նախարարը խոստացավ հաղորդել դեկտեմբերի 31-ին: Նա վերստին հերքեց կանխավճարներ պահանջելու մասին պնդումները, նշելով, որ ընդամենը պահանջվել է չվճարված հարկերը վճարել:

Դավիթ Վարդանյանը հերքում է

Պետական գույքի կառավարման նախարարը երեկ հերքել է «Օրինաց երկիր» կուսակցության ղեկավար Արթուր Բաղդասարյանի այն հայտարարությունն, ըստ որի, ակնաբուժական եւ Նորքի մանկական կլինիկական հիվանդանոցները սեփականաշնորհվելու են մինչեւ այս տարեվերջ: Դավիթ Վարդանյանը նշել է, որ այդ օբյեկտներն ընդգրկված են 2001-2003 թթ. սեփականաշնորհման ծրագրում: Այս տարի սեփականաշնորհման է ներկայացվել միայն Մասիսի մանկական օրթոպեդիկ հիվանդանոցը:

Ա. Մ.

Մախսանենգ ծխախոտ Երեւանում

Վերջերս Երեւան քաղաքի կրպակներում եւ տոնավաճառներում նկատվել էին մաքսանենգ ճանապարհով ներմուծված, առանց ակցիզային դրոշմանիշերի ռուսական եւ արտասահմանյան արտադրության ծխախոտի վաճառքի փաստեր: ՀՀ ԱԱՆ անցկացրած միջոցառումների արդյունքում ս. թ. դեկտեմբերի 19-ին 406 արկղ, մոտ 100 հազար ԱՄՆ դոլար արժողությամբ մաքսանենգ ճանապարհով ներմուծված ծխախոտի պահեստավորման եւ հետագա իրացումը նախապատրաստելու պահին ձերբակալվել են Երեւան քաղաքի բնակիչներ Բաբկեն Բալիկյանը, Աշոտ Մնացականյանը եւ Գուրգեն Բալիկյանը: Փաստի առթիվ հարուցվել է քրեական գործ, որը վարում է ՀՀ ԱԱՆ քննչական վարչությունը:

ՀՀ ԱԱՆ ՀԱՍԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՄԱՄՈՒԼԻ ՀԵՏ ԿԱՊԻ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

ՇՈՒԿԱ

Նախատոնական օրերին հայ առեւտրականների ախորժակը բացվում է

Ամանորին յուրաքանչյուր ընտանիք ձգտում է տոնական սեղանին դնել որքան հնարավոր է շատ բարիքներ (գալիք տարուց երջանկության եւ հաջողության ակնկալիքով), որոնց մեջ կարեւորվում է քաղցրեղենը՝ տարին քաղցրով սկսելու խորհրդանիշներից մեկը: Եվ եթե մյուս երկրներում Նոր տարվա նախօրեին գները իջնում են, որպեսզի մարդիկ առատ սեղաններով ու նվերներով դիմավորեն Նոր տարին, Հայաստանում հակառակն է՝ բարձրանում են: Առեւտրականները առիթից օգտվելով գները բարձրացրել են ըստ իրենց ախորժակի: Մասնավորապես անուշեղենի, կոնֆետների, ընկույզի գները շփոթություն են առաջացնում: Շուկայում գերակշռում է տեղական շոկոլադը: Սակայն մենք շատ լավ գիտենք, որ ռուսական եւ ուկրաինական կոնֆետները մերինից ոչ պակաս համեղ են, իսկ ուկրաինականը՝ նաեւ այնքան էժան, որ նույնիսկ ներմուծելու դեպքում տեղականից էժան կվաճառվի: Սակայն վերջինս շուկայում համարյա չկա, եւ ստիպված ենք գնել այն, ինչը մեր սրտով չէ: Իսկ եթե ուզում ենք Նոր տարվա սեղանին դնել մեր ուզած քաղցրավենիքը, ապա, ինչպես կոմունիստների ժամանակ էր, պետք է մի քանի ամիս առաջ գնենք շոկոլադ, ընկույզ, չրեր եւ այլն: Իմիջիայլոց, նաեւ շատ ավելի էժան գներով: Ի դեպ, տեղական արտադրողները լավ կլինի իրենց կամքը թելադրեն շուկային համեղ եւ որակով, մրցունակ արտադրանք թողարկելով, այնպես, ինչպես Ուկրաինայում կամ Ռուսաստանում:

Ա. Ա.

Հունվարին կսկսվի «Լույսի» լիարժեք աշխատանքը

Դեկտեմբերի 25-ին սպասվում է «Լույս» արտադրական միավորման աճուրդային վաճառքը: Վաճառքի, ինչպես նաեւ «Լույս» ՓԲԸ-ի լուծարման որոշումը կայացրել է Երեւանի Կենտրոն եւ Նորք-Մարաշ առաջին ատյանի դատարանը, որին դիմել էր «Լույսի» պարտատերերի խորհուրդը՝ գործարանը լուծարելու ու գործարանային համալիրը որպես ամբողջական միավոր դասային աճուրդով վաճառելու առաջարկությամբ:

Հիշեցնենք, որ «Հայագրոբանկի» հայցով «Լույս» ՓԲԸ-ն 1997 թվականի դեկտեմբերի 12-ի որոշմամբ ճանաչվել էր անվճարունակ: Պարտատերերի պահանջների բավարարման նպատակով կազմվել էր ֆինանսական առողջացման ծրագիր, որը, սակայն, չէր ընդունվել պարտատերերի կողմից: Հայաստանի արդյունաբերության գերհսկաներից մեկը հանդիսացող այդ ձեռնարկության վիճակը որոշակիացավ միայն այս տարվա հոկտեմբեր ամսին, երբ կառավարության կողմից հաստատվեց ձեռնարկության առողջացման ռազմավարական ծրագիրն ու դրա իրականացման պատասխանատվությունը դրվեց կառավարության լիազոր կառավարիչ Հրանտ Վարդանյանի վրա:

1997 թվականից գործունեությունը լիովին դադարեցրած այս արդյունաբերական հսկան, որի միայն տարածքը մոտ 28 հա է՝ յոթ տասնյակ մեծ ու փոքր շինություններով, տարիներ շարունակ դարձել էր ՀՀ կառավարությունների գլուխկոտրուկի առարկան: Գործարանի մայր պարտքը տարիների ընթացքում հասել էր մոտ 10,5 մլն դոլարի: Այդ պայմաններում հատկապես կարեւորվում է ձեռնարկությունը իբրեւ մեկ միասնական համալիր վաճառելը, ինչը թույլ կտա իրականացնել ձեռնարկության վերակենդանացման ծրագիրը: Թե ո՞վ կգնի ձեռնարկությունը, դժվար չէ ենթադրել: Հ. Վարդանյանի ֆինանսական գծով տեղակալ, Երեւանի ֆոնդային բորսայի նախագահ Սեդրակ Սեդրակյանը «Ազգին» տեղեկացրեց, որ դժվար է ենթադրություններ անելը վաճառքի գնի մասին, սակայն դասային աճուրդի կանոններից ելնելով, գործարանի նախնական գինը կամ աճուրդի սանդղակի առաջին աստիճանը կլինի 400 հազ. ԱՄՆ դոլար:

Մոտ մեկ ամիս առաջ հայտարարվեց, որ «Լույսը» դեկտեմբեր ամսին արդեն կսկսի աշխատել: Արդեն իսկ 3 արտադրամասեր բերվել են աշխատանքային վիճակի, վերանորոգվել են հոսքագծերը, իսկ հունվարին կսկսվի արդեն գործարանի լիարժեք աշխատանքը: Ներկայումս գործարանի աշխատողների թիվը հասնում է մոտ 500-ի: Արդեն պատրաստ են մոտ չորսամյա անգործությունից հետո վերագործարկված ձեռնարկության արտադրանքի առաջին նմուշները՝ երկու տեսակի սովորական ու մոմաձեւ լամպերը, որոնք որպես ամանորյա նվերներ կբաժանվեն պետական կազմակերպությունների կոլեկտիվներին: Մի հետաքրքիր մանրամասն եւս, հայկական լամպերի տուփերի վրա ամանորյա նկարազարդումներն ամբողջացնում է հետեւյալ անսովոր մակագրությունը. «Ով որ չուզի հայի լավը...»:

Գ. Մ.

Ինչպիսին էր արդյունաբերությունն այս տարի

Հայաստանի արդյունաբերության համար ընթացիկ 2000 թ.-ն անկասկած հաջող էր: Ճիշտ է, խոսքը ոչ թե բացարձակ, այլ հարաբերական հաջող լինելու մասին է: Եթե նկատի ունենանք նախորդ տարիների անկումը, ապա այս տարի արձանագրված ցուցանիշները փաստում են դրական տեղաշարժը: Համաձայն ՀՀ արդյունաբերության եւ առեւտրի նախարարության հունվար-նոյեմբեր ամիսների օպերատիվ տվյալների, ոլորտի ձեռնարկությունները (պետական, մասնավոր եւ պետական մասնաբաժին ունեցող) այդ ընթացքում նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ թողարկել են 13 մլրդ դրամ արժողությամբ կամ 24 տոկոսով ավելի արտադրանք: Արտադրանքի ծավալների քանակական աճն, անշուշտ, էական նշանակություն չի կարող ունենալ տնտեսության վրա, եթե դրան համարժեք չաճեն իրացման ծավալները: Այստեղ գրանցվել է 29 տոկոսի աճ, իրացվել է 11 ամիսների ընթացքում արտադրված ապրանքների ավելի քան 95 տոկոսը: Առավել հասկանալի է, որ մեծ աճ է արձանագրվել արտահանման մեջ՝ 43 տոկոս: Գումարային առումով դա կազմում է 14 մլրդ դրամ (մոտ 25 մլն դոլար):

Հետաքրքրական է այն փաստը, որ արտահանման մեջ փոխվել է ճյուղերի հարաբերակցությունը: Եթե անցյալ տարի արտահանվող արտադրանքի մոտ 50 տոկոսն ադամանդագործական եւ ոսկերչական ապրանքներն էին, ապա այս տարվա ընթացքում լեռնամետալուրգիայի արտադրանքն առաջ է անցել եւ կազմում է արտահանվող արտադրանքի ծավալների մոտ 40 տոկոսը: Դա չի նշանակում, որ ադամանդագործական ապրանքների արտահանումն անկում է ապրել: Այն աճել է 10 տոկոսով եւ կազմում է արտահանվող արտադրանքի մոտ 30 տոկոսը: Ինչ վերաբերում է լեռնամետալուրգիային, ապա այս ճյուղը 2000 թ. ամենամեծ առաջընթացն է արձանագրել բոլոր առումներով: Նրա թողարկած արտադրանքը կազմում է ամբողջ հանրապետության արտադրանքի գրեթե կեսը, իսկ իրացվածը՝ ամբողջ իրացվածի կեսից ավելին: Ներկայումս գործում են այս ճյուղի բոլոր խոշոր արտադրությունները՝ Զանգեզուրի եւ Ագարակի պղնձա-մոլիբդենային, Կապանի լեռնահարստացուցիչ կոմբինատները, Ալավերդու «Մանես եւ Վալեքս», Երեւանի «Սաքուր երկաթի գործարան», «Արմենալ» («Կանազ») ընկերությունները: Վերջերս սկսեց գործել նաեւ Ախթալայի լեռնահարստացուցիչ կոմբինատը: Ադամանդագործությունից հետո լեռնամետալուրգիան մեր արդյունաբերության երկրորդ ոլորտն է, որ լուրջ հայտ է սկսում ներկայացնել միջազգային շուկայում: Այս ճյուղի զարգացումն առավել կարեւոր է հասկապես այն տեսանկյունից, որ հիմնված է տեղական հումքի վրա: Այսինքն, կախվածություն չունի արտերկրից գնվող այս առումով եւ ամենակարեւորը արդարացված է տնտեսական շահավետության տեսանկյունից: Հումքի ձեռքբերման առումով նույնը չենք կարող ասել մեր արդյունաբերության զարգացում ապրող մյուս ճյուղերի՝ ադամանդագործության եւ քիմիայի մասին: Վերջինս լեռնամետալուրգիայից եւ ադամանդագործությունից հետո երրորդ արդյունքն է ցույց տվել արտադրանքի թողարկման եւ իրացման ցուցանիշներով: Այստեղ էապես ավելացել են արտահանման ծավալները՝ շուրջ 7-8 անգամ: Սակայն այս արդյունքը ձեռք է բերվել գրեթե միայն «Նաիրիտի» շնորհիվ: Քիմիական արդյունաբերության մյուս հսկաները կամ դեռեւս չեն գործում («Պրոմեթեւս-քիմպրոմ», Վանաձոր) կամ գործում են մասամբ եւ ընդհատումներով («Պոլիվինիլացետատ», Քիմգործական ընկերություն, «Դողագործ», «Կենցաղքիմ» եւ այլն): Փոքր ծավալի արտադրանք են արտահանել նաեւ Երեւանի վիտամինների, Ռետինատեխնիկական իրերի գործարանները, «Ապակեմեկուսիչ» ընկերությունը:

Իրավիճակը հակասական կարելի է բնութագրել մեքենաշինության, սարքաշինության եւ էլեկտրատեխնիկայի ոլորտում: Այստեղ արտադրանքի ծավալներն աճել են մոտ 50 տոկոսով, իրացումը՝ 29 տոկոս, իսկ արտահանումը՝ 135 տոկոսով: Առաջին հայացքից տպավորությունը դրական է հատկապես արտահանման առումով: Սակայն գումարային առումով թողարկված արտադրանքն (մոտ 4 մլրդ դրամի) անհամապատասխան է մի քանի ճյուղերից բաղկացած այս երբեմնի հզոր ոլորտի համար: Շուրջ 9 տասնյակ ձեռնարկություններից առավել հաջողությամբ աշխատել են մի քանիսը՝ «Գեղամա», «Մարս», «Ինստրհաստոց», «Երամ», Արթիկի «Ապակեմեքենա», «Հայէլեկտրամեքենա», «Արմենմոտոր» ընկերությունները, որոնց շնորհիվ էլ արձանագրվել են վերոնշյալ ցուցանիշները: Անգամ այս ձեռնարկություններից, օրինակ, «Հայէլեկտրամեքենայի» կամ «Մարսի» հնարավորությունների առավելագույն սահմանն ամենեւին էլ այդ թվերը չեն: Մյուս կողմից, պետք է նկատի ունենալ նաեւ, որ, օրինակ, ռադիոէլեկտրոնային արդյունաբերության մոտ 4 տասնյակ ձեռնարկություններից ընդամենը մի քանիսը կարող են միջազգային չափանիշներին մոտ արտադրանք թողարկել: Մնացածը կարիք ունեն տեխնոլոգիական արմատական վերազինման, ինչը, բնականաբար, մեծ ներդրումներ է պահանջում: Ամեն դեպքում ոլորտում դեռեւս կան հնարավորություններ ներքին ռեսուրսների հաշվին ցուցանիշները բարելավելու համար:

Թեթեւ արդյունաբերությունը եւս արտաքուստ բարձր ցուցանիշներ է արձանագրում: Եթե նկատի ունենանք, որ դրանք ձեռք են բերվել ոչ թե 11, այլ վերջին 6-7 ամիսների ընթացքում, դա, անշուշտ, խոսում է առաջընթացի մասին: Այստեղ գոյություն ունի մեկ այլ խնդիր: Ճյուղի գործող ձեռնարկությունների գերակշիռ մեծամասնությունն աշխատում է օտարերկրյա ընկերությունների պատվերների հաշվին: Այսինքն՝ վերջիններիս կողմից վճարվում է բացառապես կատարված աշխատանքի համար եւ վճարվում է շատ քիչ: Սա հնարավորություն չի տալիս այդ ձեռնարկություններին ոտքի կանգնել, վերազինել սարքավորումները եւ իրացման սեփական շուկաներն ունենալ: Բացառություն են կազմում ընդամենը մի քանի ընկերություն («Տավրոս», Նորաշենի տրիկոտաժի ֆաբրիկա, «Տոսպ»):

Այսպիսով, կարող ենք արձանագրել, որ արդյունաբերության մեջ գրանցված դրական տեղաշարժերն արդեն նկատելի են: Կարելի է ակնկալել, որ այս միտումը կպահպանվի նաեւ 2001-ին: Սակայն կտրուկ զարգացման համար արդյունաբերությունը կարիք ունի մեծածավալ ներդրումների: Մինչդեռ ներդնողի համար այս ոլորտն առայժմ համարվում է ամենածանրը եւ ռիսկայինը:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

«Եկող տարի 40 հազար աշխատատեղ ստեղծելը լիովին իրատեսական է»

Ըստ Դավիթ Զադոյանի, 2001-ը կլինի ՀՀ արդյունաբերության համար բեկումնային, միայն թե քաղաքական կայունություն լինի

Արտադրական ենթակառուցվածքները համակարգող նախարար Դավիթ Զադոյանին ՀՀ կառավարության «վետերաններից» կարելի է համարել: «Ազգի» հետ զրույցում, ամփոփելով տարին, նա կարծիք հայտնեց, որ 2001 թվականը ՀՀ արդյունաբերության համար կարող է լինել բեկումնային, եթե լինի քաղաքական կայունություն ու չխանգարեն...

- Ես աշխատել եմ մի քանի կառավարությունների հետ: Ի տարբերություն մյուսների, այս կառավարությունն ունի արդյունաբերության զարգացման համալիր ծրագիր, որի իրականացման վրա վարչապետը խիստ հսկողություն է սահմանել: Այլ հարց է, թե այդ ծրագիրը 100 տոկոսով իրականացնելու դեպքում ժողովուրդը անմիջականորեն զգալո՞ւ է առաջխաղացումը, բարեփոխումները երեւալո՞ւ են: Բոլոր կառավարություններն էլ, բնական է, ուզում էին արդյունաբերությունն աշխատեցնել, որի համար ժամանակ էր պետք, որ վերաբերմունքը փոխվեր, խնդիրը հասունանար: Խնդիրը հասունացել է, եւ հիմա այս կառավարությունը անում է ամեն ինչ, որ արդյունաբերությունը սկսի զարգանալ: Իսկ եթե արդյունաբերությունը զարգացավ, աշխատատեղեր ստեղծվեցին, ես համոզված եմ, ամեն ինչ աստիճանաբար իր տեղը կընկնի:

- Որքանո՞վ է իրատեսական ՀՀ նախագահի հայտարարությունը եկող տարի շուրջ 40 հազար աշխատատեղ բացելու մասին: Առավել հոռետեսները կասկածում են, թե հիմա նախագահի աշխատակազմում նստած մատների վրա մեկ առ մեկ հաշվում են աշխատատեղերը մինչեւ 40 հազարը լրանա...

- Դա բացարձակ ռեալ թիվ է: [illegible] է մլն դոլարի շինարարու[illegible] իրականացնելու դեպքում մեր [illegible]ներով ստեղծվում է 150-200 աշխատատեղ: Այդ թիվն [illegible] քան իրատեսական է, եթե [illegible] ունենանք, որ զուգահեռ [illegible] աշխատում են ցեմենտի գործարանը, [illegible] իրերի կոմբի[illegible] [illegible] թիվ միլիոնների շինարարություն է կատարվելու: Եթե միայն այս թվերը գումարենք, ապա կտեսնենք, որ նախագահի ասածը շատ ռեալ է: Նմանապես, էներգետիկայի ոլորտում նախատեսվում է մոտ 30-40 մլն դոլարի աշխատանք: Սակայն ամենաշատ աշխատատեղեր նախատեսված են արդյունաբերության մեջ: Բերեմ օրինակներ. Ախթալայի լեռնահարստացուցիչ կոմբինատի շինարարությունում այժմ 150-200 մարդ է աշխատում: Այդ գործարանի աշխատելու դեպքում մինչեւ 300 մարդ աշխատանք կունենա: Նմանապես, Վանաձորի քիմիական համալիրի շինարարությունում մեծ թվով մարդիկ են աշխատում, երբ գործարանը սկսի աշխատել, 1500-2000 աշխատատեղ կբացվի: Թեթեւ արդյունաբերությունում եւս նկատվում է աշխուժություն: Անցյալ տարի փորձ արվեց բամբակ աճեցնել հանրապետությունում: Արդյունքները դրական են, եւ այս տարի գործարարները որոշել են շուրջ 1000 հա բամբակ ցանել, որը նշանակում է, որ կաշխատեն նաեւ մանվածքային ֆաբրիկաները: Հիմա աշխատանք ենք տանում Գյումրու ապակու, Երեւանի մահուդի գործարանը (մոտ 300 աշխատատեղով) վերագործարկելու ուղղությամբ: «Նաիրիտը» ամբողջ տարին աշխատեց ու չկանգնեց, հիմա մտածում ենք վերափոխման մասին: Տարվա ամենակարեւոր հաջողություններից մեկը կարելի է համարել Ագարակի պղնձամոլիբդենային կոմբինատի վերստին աշխատելը, նաեւ 10 տարի համարյա կանգնած Ղափանի քիմիական գործարանները: Չմոռանանք աշխատող մեծաթիվ մասնավոր գործարանները:

- Արդյունաբերողներն ու գործարարները շարունակում են դժգոհել Լինսիի վարկերի իրացման ժամանակ բյուրոկրատական քաշքշուկներից, արհեստական դժվարություններից, անարդյունավետ ծրագրերի անարդար ֆինանսավորումից: Մի՞թե այս տարիների ընթացքում հնարավոր չեղավ կարգավորել այդ խնդիրը: Ի՞նչ ծրագրեր են ֆինանսավորվել այս տարի եւ ի՞նչ-ծավալների:

- Համաձայն եմ, նախկինում իրոք շատ բարդ էր Լինսիից վարկ ստանալը: Ծրագրերի հաստատումը հաճախ 3-4 ամիս էր տեւում, իսկ հիմա՝ 1-1,5 ամիս: Նախագահն ու վարչապետը անձամբ են հետաքրքրված ծրագրի իրականացմամբ: Ծրագրերի ֆինանսավորման մեխանիզմում առկա սահմանափակումները գրեթե վերացել են: 2000 թ.-ին Լինսից շուրջ 20-25 մլն դոլար չծախսվեց օբյեկտիվ եւ սուբյեկտիվ պատճառներով: Արդեն հաստատվել են շուրջ երեք տասնյակ ծրագրեր մոտ 13,7 մլն դոլար ընդհանուր արժողությամբ: Ամենախոշոր վարկառուներից են «Ալկոն» ՓԲԸ-ն, «Արարատի բրդի վերամշակման գործարան» ԲԲԸ-ն, «Արմավտո» ԲԲԸ-ն, «Նուբարաշենի տրիկոտաժի ֆաբրիկա» ԲԲԸ-ն, Ագրինեքս ջերմոցային տնտեսությունը, «Գեղամա» ԲԲԸ-ն, «Երեւան-կահույք» ԲԲԸ-ն, Արտաշատի, Արարատի պահածոների, Արմավիրի գինու գործարանները, «Հրազդան [illegible]» ԲԲԸ-ն, մի խոսքով բոլորը հնարավոր չէ թվարկել: [illegible] Լինսիից հնարավոր է շրջանառու միջոցներ ստանալ, որի շնորհիվ շատ գործարաններ ոտքի են կանգնում: Կազմել ենք նաեւ առաջնային 30 եւ խիստ առաջնային 18 ձեռնարկությունների ցանկ, որոնք կարիք ունեն վարկային միջոցների: Մինչեւ 2002 թվականը դրանց վարկավորման խնդիրը կլուծվի:

- Ինչպե՞ս եք գնահատում արտաքին ու ներքին ներդրումների ծավալները Հայաստանում:

- Հիմա ամեն ինչ անում ենք եւ հարկային դաշտը բարելավելու, եւ իրավական, որպեսզի ներդնողը ռիսկ անի գա, սակայն նրանց մեծ մասը դեռ սպասում է, որովհետեւ Հայաստանի ներքին կյանքում կատարվող քաղաքական ինտրիգները անմիջապես ազդում են ներդնողի վրա: Անգամ մի քանի հոգանոց միտինգը խանգարում է: Նույն Արկադի Վարդանյանի գործունեությունը բավականին ետ գցեց որոշ ծրագրեր: Այժմ ներքին ներդրումային շարժ եւս կա: Շուտով, հունվարին կամ փետրվարին Ղափանում կաշխատի ցինկի գործարանը: Նշեմ միայն, ներդրումը հասնում է 5-6 մլն դոլարի, ներդնողն էլ հայաստանցի է: Նմանապես, մի մասնավոր ներդնող այժմ Հայաստանում փոքր հիդրոէլեկտրակայան է կառուցում 3,5 մլն դոլար արժողությամբ: Կան տեղացի գործարարներ, որոնք ուզում են կապարի գործարան հիմնել, Բաղրամյանի բազալտե քարերի վերամշակման գործարանը վերագործարկել: Համոզված եմ, որ եթե մի պահ հանդարտվի քաղաքական վիճակը, մի պահ ընդդիմություն կոչվածը չխանգարի (լավ լինի չեմ ասում, թե չմնացածն բայց թող թույլ չտան դրա մեջ), ամեն ինչ լավ կլինի:

- Ինչպիսի՞ն է այս կառավարության մոտեցումը մասնավորեցման հետագա գործընթացին:

- Կառավարությունն այսօր մտածում է ոչ թե գործարաններն ավելի թանկ վաճառելու, այլ վաճառքից հետո դրանք աշխատեցնելու մասին: Ամենավերջին օրինակը «Տրանզիստորն» է, որի մի մասը վաճառվեց, սկսեց աշխատել, աշխատատեղեր բացվեցին: Մյուս մասը որոշվել է վաճառել որեւէ օտարերկրյա ներդնողի, բայց պարտադիր ներդրումների պայմանով: Չկատարելու դեպքում գործարանը ետ կվերցվի: Դրա հետ մեկտեղ կան գործարաններ, որոնք իմաստ չունի աշխատեցնել: Առանց վախենալու պիտի կարողանանք դրանք քանդել:

- Դուք նորմալ համարո՞ւմ եք յուրաքանչյուր օբյեկտի մասնավորեցում կամ տնտեսական խնդիր քաղաքական շահարկման ու հասարակական քննարկման առարկա դարձնելը:

- Քաղաքական շահարկման առարկա ոչ, բայց որ բանավեճով երբեմն ճիշտ լուծում է գտնվում, փաստ է: Օրինակ՝ բաշխիչ ցանցերը: Դրանք մինչեւ ապրիլ կսեփականաշնորհվեն, եւ, համոզված եմ, ամեն ինչ իր տեղը կընկնի: Ի վերջո չկա չարիք առանց բարիքի. մեկ տարի քննարկելուց հետո, երկարացնելու, ուշացնելու արդյունքում վաճառքը ավելի թափանցիկ է կատարվում, եւ վաղը մյուս օրը ոչ մի Արշակ Սադոյան, Արթուր Բաղդասարյան կամ Մանուկ Գասպարյան չի ասի՝ այս ի՞նչ արեցիք, քանի որ բոլորս միասին ենք արել: Դա պետք է դրական օրինակ լինի մեծ օբյեկտների վաճառքի պարագայում:

[illegible]

ՀԱՐՑԱԶՐՈՒՅՑ

«ՎՈՒՈՒԱՄ-ը չի կարող Հայաստանի կամ որեւէ այլ պետության համար վտանգ ներկայացնել»

Սկիզբը էջ 1

Վերոնշյալ բացասական գործընթացներին ՎՈՒՈՒԱՄ անդամ-պետությունները որոշեցին դիմակայել եվրասիական տրանսպորտային միջանցք ստեղծելու գաղափարով, որը պետք է ծառայի երկու աշխարհամասերի միջեւ ապրանքափոխանակման աշխուժացմանը, մասնավորապես ապահովի էներգակիրների առաքումը Կենտրոնական եւ Արեւելյան Եվրոպա: Ուկրաինայի առաջարկած Բաքու-Փոթի-Օդեսա-Բրոդի երթուղին, ՏԱՍԻԿ-ի գնահատումներով, տնտեսապես ամենաշահավետ ուղին է կասպիական նավթը Եվրոպա առաքելու առումով:

ՎՈՒՈՒԱՄ-ը հետապնդում է զուտ տնտեսական նպատակներ, չի կարող Հայաստանի կամ որեւէ այլ պետության համար վտանգ ներկայացնել, ինչպես երբեմն գրում են որոշ պարբերականներ: Ընդհակառակը, ՎՈՒՈՒԱՄ-ը բաց է այլ երկրների համար: Արդեն այսօր մեր երկիրն ակտիվ աշխատանքներ է տանում՝ Հայաստանի հետ վերոնշյալ ծրագրերում համագործակցելու համար: Այսպես, հայկական կողմից «Փոթի-Իլյիչեւսկ» լաստանավային անցումից օգտվելն ամենաարդյունավետ ուղին է դեպի Եվրոպայի շուկաներ:

– Ձեր գնահատականը Հարավային Կովկասում անվտանգության համակարգ ձեւավորելու գաղափարի մասին: Այս առումով որո՞նք են Հարավային Կովկասում Ուկրաինայի արտաքին քաղաքականության առաջնահերթությունները եւ ինչպիսի՞ հարաբերություններ ունի Ձեր երկիրը Հայաստանի, Ադրբեջանի եւ Վրաստանի հետ առանձին-առանձին:

– Շահագրգռված լինելով կովկասյան տարածաշրջանի կայունությամբ, Ուկրաինան պաշտպանում է Հարավային Կովկասում անվտանգության համակարգ ձեւավորելու գաղափարը: Հաշվի առնելով, որ համակարգի ձեւավորման շուրջ արդեն այսօր սկսվել են վեճեր՝ հիմնականում կապված ֆորմատի հետ, Ուկրաինան կարծում է, որ նման համակարգի ձեւավորման գլխավոր դերը պետք է խաղա ԵԱՀԿ-ն: Ուկրաինայի կարծիքով, անվտանգության համակարգը պետք է ներառի տարածաշրջանի բոլոր երկրները: Բայց որպեսզի այն կայունացնի եւ ոչ թե ապակայունացնի իրավիճակը, պետք է բացառել անվտանգության համակարգում անդամ-երկրների մրցակցությունը: Այսինքն, անվտանգության համակարգը կարող է լինել կենսունակ ԵԱՀԿ-ի հովանավորության ներքո:

Տարածաշրջանային կայունության գաղափարը որպես ինտեգրացիայի որոշիչ գործոն սերտ կապված է Հարավային Կովկասում Ուկրաինայի արտաքին քաղաքականության սկզբունքներին: Ինչպես նշեցի, Ուկրաինան այս տարածաշրջանը դիտում է որպես իր էներգետիկ անվտանգության կարեւոր բաղադրիչ: Այս պատճառով մեր երկիրը ձգտում է իրականացնել հավասարակշռված, բազմաշավիղ քաղաքականություն՝ նպատակ հետապնդելով հասնելու արդյունավետ առեւտրատնտեսական համագործակցության: Հիշատակված սկզբունքները դրսեւորվում են Ուկրաինայի՝ տարածաշրջանի երկրների հետ (Վրաստան, Ադրբեջան, Թուրքիա, Իրան) ինչպես երկկողմ հարաբերություններում, այնպես էլ ՎՈՒՈՒԱՄ, ՍԾՏՀ տարածաշրջանային կազմակերպությունների, ՏՐԱՍԵԿԱ եւ ԻՆՈԳԵՅԹ ծրագրի շրջանակներում:

Ինչ վերաբերում է Հայաստանին, ապա Ուկրաինան կարեւորում է հայկական գործոնը Հարավային Կովկասում կայունություն հաստատելու առումով: Ահա թե ինչու Ուկրաինան Հայաստանի հետ հարաբերությունները զարգացնում է բարեկամության եւ փոխշահավետ համագործակցության հիմքով: Մեր երկիրը շահագրգռված է հարավկովկասյան տարածաշրջանում խաղաղության եւ կայունության հաստատմամբ՝ անպայման հաշվի առնելով Հայաստանի շահերը:

– Նախագահ Կուչման պատրաստակամություն է հայտնել որպես միջնորդ հանդես գալ ԼՂ հարցի լուծման գործում: Ինչո՞վ եք բացատրում Ուկրաինայի նախաձեռնությունը:

– Ուկրաինայի համար Հարավային Կովկասի կարեւորության տեսանկյունից, առաջին հերթին հաշվի առնելով նրա նշանակալի ներուժը տրանսռեգիոնալ առեւտրատնտեսական համագործակցության առումով, մեր պետությունը ձգտում է խաղալ ակտիվ միջնորդի եւ խաղաղարարի դեր ԼՂ կարգավորման հարցում, որի չլուծված լինելը տարածաշրջանի երկրների միջեւ փոխշահավետ շփումների վերականգնման հիմնական խոչընդոտն է:

Ուկրաինայի դիրքորոշումը հետեւյալն է. հարցի դրական լուծումը հնարավոր է միայն փոխզիջումների միջոցով, հետեւելով միջազգային այնպիսի սկզբունքների, ինչպիսիք են տարածքային ամբողջականությունը եւ սահմանների անխախտելիությունը: Ուկրաինայի կարծիքով, այս տարածաշրջանում ցանկացած խաղաղարար գործողություն պետք է իրականացվի՝ նկատի առնելով ԵԱՀԿ-ի եւ ՄԱԿ-ի առաջնահերթ դերը:

Հավանություն տալով միջազգային հանրության ջանքերին՝ Ուկրաինայի նախագահն առաջ քաշեց միջնորդության գաղափարը ուկրաինացիների կողմից այդ հակամարտության լուծման մեջ:

Առաջին հերթին նախագահ Կուչմայի նախաձեռնությունն ուղղված է Հայաստանի եւ Ադրբեջանի առաջնորդների երկխոսությանը: Ահա թե ինչու Ուկրաինան իր պատրաստակամությունը հայտնեց դառնալու բարձր մակարդակով բանակցությունների կազմակերպիչ երկիր: Մենք վստահ ենք, որ նախագահներ Քոչարյանի եւ Ալիեւի ուղղակի բանակցությունների շարունակումը զգալի չափով կօգնի ԼՂ խնդրի լուծման փոխընդունելի եւ խաղաղ ուղիների որոնմանը:

– Գարնանը սպասվում է նախագահ Քոչարյանի պաշտոնական այցը Կիեւ: Ձեր կարծիքով, այս այցն ի՞նչ նոր լիցք կհաղորդի երկկողմ տնտեսական հարաբերություններին:

– Նախագահ Քոչարյանի Ուկրաինա այցելության գլխավոր խնդիրներից մեկը, ինչպես մեզ է թվում, կարող է դառնալ հայ-ուկրաինական առեւտրում նկատվող առկա դրական միտումների ամրապնդումը եւ հետագա խորացումը, ըստ որում համակարգված հիմքի վրա: Անհրաժեշտ է որոշակիացնել Հայաստանի եւ Ուկրաինայի առեւտրատնտեսական համագործակցության առավել հեռանկարային ուղղությունները, արտադրական կոոպերացիաների ու համատեղ ձեռնարկությունների ստեղծման քայլեր ձեռնարկել, գործի դնել ավանդական ազգային ապրանքները միմյանց շուկաներ վերադարձնելու մեխանիզմներ:

Այցի ընթացքում նախատեսվում է ստորագրել այնպիսի հիմնարար փաստաթղթեր, ինչպես Ուկրաինայի եւ Հայաստանի միջեւ առաջիկա տասը տարիների տնտեսական համագործակցության պայմանագիրը, հաստատել երկարաժամկետ տնտեսական համագործակցության միջպետական ծրագիրը եւ դրա իրագործման միջոցառումները:

Երկու կողմերն արդեն մշակել են այդ փաստաթղթերի նախագծերը եւ պետք է նախ ստորագրեն համատեղ ուկրաինա-հայկական առեւտրատնտեսական համագործակցության հարցերի միջկառավարական հանձնաժողովի հերթական նիստում, որը կանցկացվի արդեն բարձր մակարդակի հանդիպումից առաջ: Իսկ հանձնաժողովում ընդունված որոշումները կներկայացվեն երկու երկրների ղեկավարների հաստատմանը:

Բացի դրանից, Ուկրաինայի արդյունաբերողների եւ ձեռնարկատերերի միության եւ Հայաստանի ձեռնարկատերերի միության նախաձեռնությամբ ներկայումս լուծվում է այն հարցը, որ ՀՀ նախագահի Ուկրաինա կատարելիք այցի շրջանակներում երկու երկրների առաջատար գործարարների հանդիպում կազմակերպվի ուկրաինա-հայկական տնտեսական համագործակցությունն ակտիվացնելու համար:

ՖՐԱՆՍԻԱԿԱՆ ՄԱՄՈՒԼ

ԱՄՆ-Եվրոպա առեւտրական պատերազմում Եվրամիությունը հակահարձակի է դիմում

Եվրամիությունը վերջին տարիներին խիստ դժգոհ է ԱՄՆ-ի առեւտրական քաղաքականությունից, որով հարկային զգալի արտոնություններ են տրվում արտահանությամբ զբաղվող ամերիկյան ընկերություններին: Ջորջ Բուշի պաշտոնակալությունից առաջ ամերիկյան վարչակազմը չի ուզում փոխել դիրքորոշումը, իսկ Բուշն ինքը միջազգային եւ մանավանդ եվրոպական գործերում հմտությամբ չի փայլում: Դա զգացվեց արդեն նախագահական ընտրարշավի օրերին, երբ Բուշն առաջարկեց ամերիկյան զորքերը դուրս բերել Բալկաններից եւ արտահայտվեց ԱՄՆ «հակահրթիռային վահանի» ստեղծման օգտին, որի գաղափարը մերժել էր Բիլ Քլինթոնի վարչակազմը: Ամերիկացիներին այնքան էլ դուր չի գալիս արագ արձագանքման ուժերի միջոցով Եվրոպայի պաշտպանության ուժեղացումը, եւ արդեն իսկ որոշ լարվածություն է զգացվում ՆԱՏՕ-ի ու Եվրամիության հարաբերություններում:

Բայց առավել խոր են ԵՄ-ԱՄՆ առեւտրատնտեսական հակասությունները: Ներկայումս Առեւտրի համաշխարհային կազմակերպությունը (ԱՀԿ) քննում է անդրատլանտյան 14 գործ, այդ թվում 3-4 հույժ կարեւոր առեւտրական վեճ: «Մոնդ» թերթը նշում է, որ եվրոպացիներին առանձնապես զայրացնում է ամերիկյան բանանի եւ հորմոնային տավարի մսի ներմուծման պարտադրանքը ԱՀԿ-ի կողմից, որը տարիներ առաջ ԵՄ հաստատած ներմուծական սահմանափակումները «խտրական» էր բնութագրել: Առիթից օգտվելով՝ ամերիկացիներն սկսել էին արտոնյալ պայմաններով Եվրոպա արտահանել նաեւ այլ ապրանքատեսակներ:

Անցյալ տարի Եվրամիությունը պատասխան քայլերի դիմեց եւ որոշ արդյունքի հասավ 1984 թ.-ից ի վեր ԱՄՆ-ի հետ անհամարժեք առեւտրի հետեւանքով իր կրած վնասների փոխհատուցման գործում: Միայն հարկային արտոնությունների շնորհիվ ամերիկյան արտահանական ընկերությունների տարեկան դրամաշրջանառությունը հասնում էր տարեկան 150 մլրդ դոլարի: Դա ԱՄՆ արտաքին առեւտրի ընդհանուր ծավալի 1/4-ն է: ԱՀԿ իրավարար դատարանը դատապարտեց հարկային այդ արտոնությունները՝ դրանք համարելով պետական օժանդակություն եւ միջազգային առեւտրի կանոնների ոտնահարում:

Եվ ահա վերջերս Եվրամիությունն ԱՀԿ-ին ներկայացրեց 4 մլրդ դոլարանոց պատժագումարի հայց՝ ի հատուցումն 1984 թ. իր կրած վնասների: «Զիջումների փոխհատուցում» հորջորջվող այդ փաստաթուղթը ըստ էության նշանակում է ամերիկյան ապրանքների մաքսային սակագների բարձրացում: «Ֆիգարո» թերթը նշում է, որ փոխհատուցման այս ձեւը նոր չէ, բայց տվյալ դեպքում խոսքը ռեկորդային գումարի մասին է, որը 14 անգամ գերազանցում է բանանի եւ հորմոնային տավարի մսի շնորհիվ ամերիկացիների ստացած օգուտները: Նոր պատժամիջոցները կընդգրկեն տարբեր ոլորտներ՝ օդագնացությունից մինչեւ բամբակ, հացահատիկ, միրգ, թուղթ, կոշիկ եւ կաշվեղեն: ԱՄՆ-ը հավանաբար կվիճարկի գումարի չափը եւ կդիմի ԱՀԿ դատարան, որն էլ վերջնական վճիռ կկայացնի:

Գ. Ք.

Մեքսիկայի կառավարության հայ նախարարը՝ Խոսե Սարուխան

Փարիզի «Յառաջ» օրաթերթը հաղորդում է, որ դեկտեմբերի 1-ին իր պաշտոնավարության շրջանն սկսած Մեքսիկայի նորընտիր նախագահ Վիսենթե Ֆոքսն իր կաբինետի կազմում ընդգրկել է նաեւ հայազգի Խոսե Սարուխան(յան)ին, որն ստանձնել է նորաստեղծ սոցիալական արդարության հանձնախմբի ղեկավարի պաշտոնը: Ըստ թերթի, պրն Սարուխան(յան)ը ծնվել է 1940-ին Մեքսիկայում, երեւանցի ու վենետիկցի ծնողների ընտանիքում: Մասնագիտությամբ կենսաբան է, 1989-96 թթ. վարել է Մեքսիկայի ազգային ինքնավար համալսարանի տեսչի պաշտոնը: Ամուսնացած է մեքսիկացի մի կնոջ հետ եւ ունի մեկ որդի:

Պարտիզակի վարժարանում սունկ են մշակում

Ամերիկացի միսիոներների կողմից 1879 թվին Պարտիզակում բացված հայկական քոլեջի շենքում ներկայումս սունկ է մշակվում, տեղեկացնում է Փարիզի «Յառաջ» օրաթերթը՝ լուրը քաղելով Թուրքիայում լույս տեսնող «Ակօս» թերթից: Պարտիզակի (ներկա անվանումով Բահչեջիք) քաղաքապետը, ըստ լրատվության, ցանկանում է վերանորոգել շենքը եւ օգտագործել որպես զբոսաշրջության կենտրոն: Եթե նյութական միջոցները գտնվեն, շենքը կարելի է վերածել մեծ գրադարանի կամ ճաշարանի, ասել է քաղաքապետը: Անցյալում շենքն օգտագործվել է որպես ախոռ եւ համբարանոց:

ՄԱԿ-ը խստացրեց պատժամիջոցները թալիբների դեմ

ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղար Կոֆի Անանի դիրքորոշմանը հակառակ, Անվտանգության խորհուրդն անցյալ օրն ընդունեց հմ.1333 բանաձեւը, որով խստացվում են պատժամիջոցները Քաբուլի վարչակարգի դեմ: Մասնավորապես նախատեսվում են արտասահմանյան երկրներում թալիբների ներկայացուցչությունների փակում, զինվաճառքի արգելում, օդային արգելքի խստացում եւ թալիբ ղեկավարների արտասահմանյան ուղեւորությունների սահմանափակում: Նոր պատժամիջոցների նպատակն է 1996 թվականից Քաբուլում իշխող «ուսանող աստվածաբաններին»՝ թալիբներին ստիպել վերջ դնելու թմրադեղերի վաճառքին, արդարադատությանը հանձնել սաուդցի միլիոնատեր ահաբեկիչ Ուսամա Բեն Լադենին: ԱՄՆ-ը նրան մեղադրում է 1998 թ. Արեւելյան Աֆրիկայում իր դեսպանատներից երկուսի դեմ ահաբեկչության կազմակերպման մեջ: Ենթադրվում է, որ ս. թ. հոկտեմբերին Եմենի ափերի մոտ ամերիկյան ռազմանավի պայթեցումը (17 զոհ) նույնպես նրա գործն է:

Բացի դրանից, 1333-րդ բանաձեւով պահանջվում է Աֆղանստանի տարածքում «արագորեն փակել» ահաբեկիչների պատրաստման ճամբարները: ԱՄՆ-ի եւ Ռուսաստանի ներկայացրած բանաձեւի օգտին քվեարկել են Անվտանգության խորհրդի անդամներից 13-ը, Չինաստանն ու Մալայզիան ձեռնպահ են մնացել:

Պակիստանի ռազմական աջակցությունը վայելող թալիբները վերահսկում են Աֆղանստանի տարածքի 90 տոկոսը: Զինված ընդդիմության ձեռքին է մնացյալ 10 տոկոսը (հյուսիս-արեւելքում): Ընդդիմության ղեկավար Ահմեդ Շահ Մասուդին զինում է գլխավորապես Ռուսաստանը: Տաջիկստանը եւս աջակցում է նրան՝ երկյուղելով իսլամիստ արմատականներից: ՄԱԿ-ը մինչեւ օրս Աֆղանստանի օրինական ներկայացուցիչ է համարում նախկին նախագահ Ռաբբանիին ներկայացնող ընդդիմությանը:

Թալիբների դեմ պատժամիջոցներ կիրառում են 1999 թ. նոյեմբերից, արգելված են աֆղանական «Արիանա» ավիաընկերության միջազգային չվերթները, սառեցված են թալիբների արտասահմանյան հաշիվները: ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդի 1333-րդ բանաձեւին ի պատասխան Քաբուլի վարչակազմը որոշեց փակել Աֆղանստանում ՄԱԿ-ի հատուկ ներկայացուցչությունների գրասենյակները եւ ընդհատել ՄԱԿ-ի հովանու ներքո ընդդիմության հետ սկսած հաշտության բանակցությունները: Ըստ «Լիբերասիոն» թերթի, թալիբների տեղեկատվության նախարար Քուդրատուլլահ Ջամալը հայտարարել է, թե ահաբեկիչ Ուսամա Բեն Լադենը լոկ իբրեւ պատրվակ է օգտագործվում իսլամի դեմ ՄԱԿ-ի «բռնամանքը» քողարկելու համար: «Ուսամա Բեն Լադենի նկատմամբ մեր քաղաքականությունը չի փոխվի», ավելացրել է Ջամալը: 1979-1989 թթ. աֆղանական պատերազմի վետերան Բեն Լադենն այժմ թալիբների առաջնորդ շեյխ Օմարի «հյուրն» է:

ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղար Կոֆի Անանը եւ «Բժիշկներ առանց սահմանի» միջազգային կազմակերպությունը դեմ են արտահայտվել պատժամիջոցների խստացմանը, քանի որ դա Աֆղանստանում կբարդացնի հաշտության բանակցությունները եւ մարդասիրական օգնության կազմակերպումը:

Գ. Ք.

Մշակույթ

Արցախյան ազատամարտի սփյուռքահայ մասնակիցները

Երեւանի «Հրազդան» հրատարակչությունում լույս է տեսել Աշոտ Պետրոսյանի «Սփյուռքահայերը մարտադաշտի վրա - խաչակիրներ ջոկատը» կրկնակի վերնագիրը կրող գրքույկը:

Ինչպես հեղինակն է գրում «Նախաբանում», «Սփյուռքահայոց մասնակցութիւնը Արցախեան պատերազմի մեծ թեմա է եւ ժամանակին ի յայտ կը գայ այդ հարցի արժանաւոր ուսումնասիրողը»: Այս գրքույկով հեղինակը փորձ է անում տալ այդ տղաների մի մասի դիմանկարները միայն: Նկատի ունենալով, որ շատ է գրվել Մոնթե Մելքոնյանի մասին, Ա. Պետրոսյանն ուշադրություն է դարձրել ներկայացնելու արցախյան ազատամարտի մյուս սփյուռքահայ մասնակիցներին:

Պետք է ասել, որ հեղինակին հաջողվել է ներկայացնել միայն զոհված սփյուռքահայերին՝ Մհեր Զուլհաճյանին, Վիգեն Զաքարյանին (երկուսն էլ՝ Լիբանանից) եւ «Խաչակիրներ» ջոկատի կազմակերպիչ եւ հրամանատար Կարո Քահքեջյանին (ԱՄՆ-ից): Առավել ամբողջական է ներկայացվել Քահքեջյանի կերպարը: Երկրաշարժի աղետի հետեւանքների վերացմանն օժանդակելու նպատակով իր սիրած աղջկա հետ 1990 թ. Հայաստան այցելող սփյուռքահայ երիտասարդը Երեւանի օդանավակայանում հանդիպում է ֆիդայիների եւ ուղղվում Արցախ նույնիսկ տեղի չտալով Մարագի աղերսանքներին: Նա հատուկ բծախնդրությամբ ընտրում է իր ջոկատի տղաներին, նրանց մարտական եւ հոգեբանական մարզումի ենթարկում, կազմակերպում «Խաչակիրներ» ջոկատը, որը հիմնականում գործում է Արցախի հյուսիսը գրաված բռնամու թիկունքում: Այստեղ էլ, Մաղավուզ գյուղի մատույցներում, քաջի մահով անմահանում է Կարո Քահքեջյանը:

Նվազ հաջող է ներկայացվել Մհեր Զուլհաճյանի եւ Վիգեն Զաքարյանի կերպարները: Նրանց մասին առավելապես պատմում են զինակից ընկերները: Հարկավոր էր, որ հեղինակը համադրեր այդ պատումները եւ կուռ շարադրանքով ներկայացներ այս հերոսների կերպարները:

Ցավոք, Ա. Պետրոսյանը քիչ ուշադրության, հաճախ էլ անուշադրության է մատնել Արցախյան պատերազմի մասնակից այն սփյուռքահայ տղաներին, որոնք բարեբախտաբար չեն զոհվել ազատամարտում: Դրանցից ընթերցողին քիչ թե շատ ներկայացվել է միայն իրանահայ Բագրատ Սահակյանը, որը հետագայում Իրանում զոհվել է ավտովթարից: Ստացվում է այնպես, որ հեղինակը չի ցանկացել ըստ պատշաճի արժեւորել այսօր դեռեւս կենդանի սփյուռքահայ ազատամարտիկներին: Այդ իմաստով ավելի ճիշտ կլիներ գրքույկը վերնագրել «Արցախյան ազատամարտի սփյուռքահայ նահատակները», որով իմաստային ներդաշնակություն կլիներ գրքույկի վերնագրի ու բովանդակության միջեւ: Շարադրանքում հաճախ պատահում են սփյուռքահայ ազատամարտիկների կամ Արցախի ազատամարտի ընթացքում ռազմաճակատում հայտնված սփյուռքահայերի անուններ՝ Ժիրո Սեֆիլյան, Գեւորգ Գյուզելյան, Վարդան Թաշճյան, Կանադայից Երվանդը, Արան, Շահիկը, Վաչիկը, Սաքոն Ամերիկայից, Ադիսը եւ Էմիլը Պարսկաստանից, Եղիշը Աբադանից, Բեյրութից Սաքոն, Գոգո Սողոմոնյանը, Օգսեն Միսաքը, մյուս Գոգոն, Հայրենիքը, Շահե Աճեմյանը, Հովիկ Բերթիզլյանը... Բացի առաջին երեքից, մյուսների անունները ոչինչ չեն ասում հայաստանցի, առավել եւս սփյուռքահայ ընթերցողին: Ովքե՞ր են նրանք, ե՞րբ են հայտնվել Արցախում, ի՞նչ մասնակցություն են ունեցել ազատամարտին: Ինչո՞ւ նրանց մասին չի գրվել. մի՞թե արժանի չեն նրանք:

Գրքույկի մյուս հիմնական թերությունը հովանավորին Լեւոն Թաշճյանին հանդիրավի տուրք տալն է: Ամբողջ 18 էջ (էջ 20-37) գրավում է վերջինիս ուղեւորության նկարագրությունը Մուսալեռում, Կիլիկիայում եւ Արեւմտահայաստանում, ինչը ոչ մի կապ չունի գրքույկի թեմայի հետ: Նույն քննադատությունը կարելի է ասել Լ. Թաշճյանի հաճախակի հանդիպող լուսանկարների մասին:

Աշխատության մեջ տպագրվել են ռազմաճակատային մեծաքանակ լուսանկարներ, որոնք հրատարակվում են առաջին անգամ: Սակայն, նկարների բացատրություններում պակասում են ամենակարեւոր տեղեկությունները՝ թվականը, վայրը, հանգամանքները, լուսանկարում երեւացող ազատամարտիկների լրիվ անուն-ազգանունները: Չէ՞ որ լուսանկարներն էլ պատմական կարեւոր տեղեկությունների կրողներ են...

Շարադրանքը լույս է տեսել դասական ուղղագրությամբ: Սրբագրիչը Գրիգոր Շահինյանն է (ենթադրում ենք՝ լիբանանահայ ճանաչված մտավորականը), այդուհանդերձ, կան ուղղագրական վրիպումներ: Կան նաեւ տեղանունների սխալներ. Դեր-Զորի անապատի Շեդդադե բնակավայրը նշվել է Շադ-Դադի ձեւով (էջ 20), իսկ Մուսալեռան Բիթիաս գյուղը շփոթվել է Բիթլիս քաղաքի հետ (էջ 36):

Ընդհանուր առմամբ, գրքույկին պակասում է բովանդակային ներդաշնակությունը:

Վերոհիշյալ թերություններով հանդերձ Աշոտ Պետրոսյանը կատարել է շնորհակալ աշխատանք: Հեղինակն ունի բոլոր տվյալներն առավել խորացված ուսումնասիրելու Արցախյան ազատամարտին սփյուռքահայության մասնակցության պատմությունը, որն ունի թե գիտական, թե համազգային գաղափարախոսական նշանակություն:

ԳԵՒՈՐԳ ՅԱԶԸՃԵԱՆ

ԼՈՒՅՍ Է ՏԵՍԵԼ

Հայրենյաց սիրով

Ազնաբերդը Նախիջեւանի վերջին հայաբնակ մեծ բնակավայրն էր, որ տասնամյակներ շարունակ դիմագրավելով խորհրդային Ադրբեջանի վարած ճերմակ ցեղասպանությանը, ի վերջո ցավալիորեն հայաթափվեց 1988-ի նոյեմբեր-դեկտեմբեր ամիսներին: Մոտ 2000 բնակիչ ունեցող գյուղը պատմական Հայաստանի Վասպուրական աշխարհի ծայր հյուսիսում է՝ Սյունիք, Վասպուրական եւ Այրարատ աշխարհների մի յուրօրինակ հանգույցում:

1988-ի նոյեմբերի 22-ի մայրամուտին, երբ թուրք-ադրբեջանական խաժամուժը փորձեց մտնել Ազնաբերդին, գյուղի երիտասարդներից կազմված ինքնապաշտպանական ջոկատները հակահարված տվեցին զավթիչներին: Սակայն Հայաստանից սպասվող կազմակերպված օգնության բացակայությունը, խորհրդային բանակի բացահայտ ադրբեջանամետ կեցվածքը, ինչպես նաեւ մայր Հայաստանին հասած անսպասելի մեծ արհավիրքը հուսալքեցին նրանց, եւ 88-ի դեկտեմբերին ազնաբերդցիները թողեցին իրենց բնօրրանը՝ երբեւէ վերադառնալու հույսն անթեղած սրտերում...

Ազնաբերդի անկումից տասներկու տարի անց, երբ կամա թե ակամա հիշողություն է դառնում այս ամենը, լույս տեսավ բնիկ հայկական այս բնակավայրի մասին պատմող առաջին գիրքը՝ ծննդով ազնաբերդցի լրագրող, ազգագրագետ-բանահավաք, բանաստեղծ Արտակ Վարդանյանի «Ազնաբերդ. Նախիջեւանահայության վերջին ամրոցը» պատմաբանասիրական ուսումնասիրությունը:

Հայրենի եզերքի, նրա հող ու ջրի նվիրյալ զավակի այս աշխատանքը ազնաբերդցի հին ու նոր սերունդների միջեւ կամուրջ ամուր պահելու առաքելությունն ունի: Ինչպես գրված է գրքի նախաբանում, հեղինակն ուզում է հավատ ներշնչել իր հայրենակիցներին, որ անկախ սահմաններից եւ պատմական անարդարություններից, միշտ իրենցն է այս մեծ աշխարհի այն փոքրիկ հողակտորը, որ Աստծո կամոք շնորհվել է որպես բնօրրան եւ ծննդավայր, հավատ, որ ամեն օր, ամեն ժամ իրենց են սպասում հայրենի վիրավոր սրբավայրերն ու նախնյաց նվիրական շիրիմները...

Հեղինակին հատուկ զարմանալի աշխատասիրությամբ եւ խնամքով գրքում համադրվել են պատմաբանի, բանահավաքի, ազգագրագետի, բարբառագետի եւ վերջապես լուսանկարչի աշխատանքները, որոնցով իսկ ամբողջացել են պապենական ծննդավայրի անմոռաց պատկերներն ու հիշողությունները, նրա պատմությունը, հուշարձանները, տոհմաբանությունը, բարբառը, բառ ու բանը, ազգային խոհանոցն ու ավանդույթները...

«Իմ եւ հայրենակիցներիս խորին երախտագիտությունն եմ կրկին հայտնում գրքի հովանավորներին՝ արմատներով ազնաբերդցի հայրենասեր գործարարներ Բորիս եւ Գագիկ Հովհաննիսյաններին, որոնց շնորհիվ միայն հնարավոր եղավ իրականացնել գրքի տպագրության երկար տարիների իմ երազանքը, - ասում է Արտակ Վարդանյանը, - երախտագիտություն եմ հայտնում նաեւ Աբովյանի «Ազատ» տպարանի տնօրեն Արա Ղազարյանին, գեղարվեստական խմբագիր Արթուր Ավետիսյանին՝ բարեխիղճ եւ բարձրորակ աշխատանքի համար: «Ազնաբերդը», փաստորեն, մեր համատեղ նվերը եղավ տարագիր ազնաբերդցիներին»:

Գրքի ողջ 600 օրինակ տպաքանակը որպես նվեր տարածվել է ազնաբերդցիների եւ մտավորականության շրջանում եւ մեծ ընդունելության ու բարձր գնահատականի արժանացել: Վերջերս Նոր Խարբերդի մերձակայքում՝ Նախիջեւանահայերի Հազարափրկիչ-Քամու խաչ սրբավայրում, Գյուտ խաչի ավանդական ուխտագնացության օրը տեղի ունեցավ գրքի շնորհանդեսը, որը կազմակերպել էր «Նախիջեւան» հայրենակցական միության վարչությունը եւ Նախիջեւանահայոց Ազգային խորհուրդը: Իսկ Արարատի մարզի Եղեգնավան գյուղում, ուր ապրում են շուրջ քառասուն ընտանիք ազնաբերդցի վերաբնակներ, դպրոցի ղեկավարության նախաձեռնությամբ կազմակերպվեց հանդիպում հեղինակի հետ:

Բարի երթ մաղթենք «Ազնաբերդին», եւ թող նա պատվով կատարի սերունդների միջեւ կամուրջ հաստատ պահելու իր առաքելությունը, մինչեւ Աստծո կամոք Ազնաբերդի հանգած օջախների վրա կրկին ծագի հայոց նոր Արշալույսը...

ՀՈՎՀԱՆՆԵՍ ՉԱՐԱՐՅԱՆ

Մոսկվայում նշեցին «Ուրախ եւ տխուր» Ֆրունզիկ Մկրտչյանի 70-ամյակը

Մոսկվայում Կինոյի տանը հավաքվել էին մեծ արվեստագետի երկրպագուները (ավելի ճիշտ, նրանք, ովքեր կարողացել էին տեղ գտնել դահլիճում), որի 70-ամյակը կլրանար այս տարի: Կինեմատոգրաֆիստների տնից բացի, երեկույթը կազմակերպել էին Մոսկվայում ՀՀ դեսպանատունը, Ռուսաստանի հայերի միությունը եւ ՌԴ մշակույթի հիմնադրամը:

Հայտնի կինոբեմադրիչ Ալլա Սուրիկովան, իր խոսքերով, ժամանակին մեկ րոպե անգամ չի կասկածել, թե ում դեր առաջարկի իր առաջին՝ «Ունայնություն ունայնությանց» ֆիլմում: Վստահ էր, որ Մկրտչյանի պես բնականորեն ոչ ոք չէր ասի կնոջն (դերակատար՝ Գալինա Պոլսկիխ) ուղղված խոսքերը. «Մարինա, ես կործանված եմ: Ես կորած եմ: Ես սիրահարվել եմ կողմնակի կնոջ»: «Ցավոք, - հառաչում է Սուրիկովան, - երբ այստեղ էր գալիս, բոլորն ուզում էին խմել նրա հետ, իսկ նա չէր հրաժարվում, թեեւ հարբեցող չէր: Դա նրան կործանած պատճառներից մեկը դարձավ»:

Ֆրունզիկի մասին խոսեցին Արմեն Մեդվեդեւը (ՌԴ Պետկինոյի նախկին նախագահը), երեկույթը բացած դեսպան Սուրեն Սահակյանը, դերասանի հիշատակին բանաստեղծություն արտասանեց հեղինակը՝ բանաստեղծ Կաշինցեւը, երգեր երգեց կոմպոզիտոր Գեորգի Մովսիսյանը:

Ֆրունզիկի եղբայրը՝ Ալբերտ Մկրտչյանը, որի «Մեր մանկության տանգոն» ֆիլմը ցուցադրվեց երեկույթի վերջում, դեսպան Սուրեն Սահակյանին եւ բոլոր կազմակերպիչներին, ներկաներին անկեղծորեն շնորհակալություն հայտնեց միջոցառման համար՝ հուշեր պատմելով եղբոր մասին: Ալբերտի խոսքերով, իր մայրը 4 զավակների (2 որդի եւ 2 դուստր) մեջ ամենից շատ սիրում էր Ֆրունզիկին. «Նա շատ համեստ էր եւ մեղմաբարո»: Իսկ Ֆրունզիկն ու եղբայրը սիրում էին կատակներ անել մոր հետ, որը միայնակ էր մեծացնում զավակներին այն բանից հետո, երբ «Լենինականի տեքստիլ ֆաբրիկայում աշխատած հորս 7 մետր գործվածքի պատճառով աքսորեցին Նիժնի Տագիլ»:

Մայրն անգրագետ էր, փոքր-ինչ միամիտ, բայց լավ կին էր եւ հիանալի ծնող: Նա 5 տարեկանում հայտնվել էր Լենինականի մանկատանն այն բանից հետո, երբ ցեղասպանությունից փրկված երեխային գտել էին Արեւմտահայաստան տանող ճանապարհին:

Ալբերտը վերհիշեց, թե ինչպիսի խնամքով էր Ֆրունզիկը պատրաստվում Վիլյամ Սարոյանի հետ հանդիպմանը. սափրվեց, մի քանի անգամ քանդեց-կապեց փողկապը, օդեկոլոն ցանեց վրան: «Բալա, ո՞ւր ես գնում, - հարցրեց մայրը: - Բանկե՞տ: Դու անընդհատ ասում ես, բայց չեմ հասկանում, թե դա ինչ է»: «Բանկետը, մամա ջան, մի մեծ սրահ է, որտեղ կան շատ սեղաններ, դրանց վրա գրքեր են, թերթեր, մենք գնում ենք եւ դրանք կարդում», - պատասխանում էր Ֆրունզիկը: «Օ՜, բալա, ինչ լավ տեղ է: Գնա, բայց տես, շատ չխմես, բալա», - ասում էր մայրը:

Բեմից դահլիճի անցուդարձին էր նայում Ֆրունզիկի դիմանկարը՝ պայծառ ժպիտով եւ հանրահայտ տխուր աչքերով: Եվ այդ աչքերն ասես դահլիճում փնտրում էին բեմադրիչ Գեորգի Դանելիային եւ Վախթանգ Կիկաբիձեին: Բայց, ավա՜ղ, նրանք այստեղ չէին, թեեւ իրենց սպասում էին: Կիկաբիձեն չկար անհայտ պատճառով, իսկ Դանելիան գործուղված էր Բաքու: Հանդիսականները նրանց տեսան քիչ ուշ ցուցադրված Արմեն Ավանեսովի «Ուրախ-տխուր մարդը» վավերագրական ֆիլմում: Այդ ֆիլմի դրվագներից մեկում Ֆրունզիկն իր բարեկամ Բուբա Կիկաբիձեին մի նշանավոր կենաց է ասում. «Թող կյանքում բոլորը ծիծաղեն եւ միայն դու լացես, իսկ քո մահից հետո թող բոլորը լացեն եւ միայն դու ծիծաղես»:

Կինոյի տանն այդ երեկո ամենքն ասում էին, որ Ֆրունզիկի ծննդյան օրը թախիծ չպետք է լինի, կատակում էին, բայց, չգիտես ինչու, բոլորը շատ տխուր էին ու թախծոտ: Ո՞վ գիտե, գուցե նա վերեւից նայելով ծիծաղում էր, ինչպես բեմի դիմանկարում, գուցե նրա համար այնտեղ իրոք լավ է, բայց մեզ համար առանց նրա շատ վատ է:

ԼՈՒՍԻՆԵ ՂԱՐԻԿՅԱՆ
Մոսկվա

ՀԻՇԱՏԱԿԻ ՕՐ

Բրանդի եւ Թոյնբիի «Կապույտ գիրքը»՝ դարձյալ այժմեական

Հունվարի 27-ին Մեծ Բրիտանիայում անցկացվելիք «Ցեղասպանությունների հիշատակի օրվա» հանդիսությունների Հայկական ցեղասպանությունը չընդգրկելու առիթով, 1916-ին հրատարակված «Կապույտ գիրքը» դարձյալ այժմեականություն է դարձել, երբ դեկտեմբերի 11-ին բրիտանական խորհրդարանի մարդկային իրավունքների հանձնախմբի փոխնախագահ լորդ Էրիկ Էյվբերիի նախաձեռնությամբ ներկայացվել է լորդերի պալատ, նոր հրատարակությամբ եւ հավելյալ մանրամասնություններով:

Այս մասին հաղորդելով, Փարիզի «Յառաջ» օրաթերթն ավելացնում է, որ հիշյալ գիրքը պատրաստվել է դերկոմս Ջեյմս Բրանդի եւ ականավոր պատմաբան Առնոլդ Թոյնբիի կողմից, որոնց Բրիտանիայի խորհրդարանը պարտականություն է տված եղել այդ ժամանակ ուսումնասիրություն պատրաստել «1915-16 թթ. օսմանյան պետությունում հայերի նկատմամբ ցուցաբերված վերաբերմունքի մասին»: Գիրքը բաղկացած է 700 էջից եւ պարունակում է Հայկական ցեղասպանության մասին փաստացի տվյալներ, ինչպես նաեւ վկայություններ Պոլսի ամերիկյան հյուպատոսից, ամերիկացի միսիոներներից, Գերմանիայի, Իտալիայի, Դանիայի, Շվեդիայի, Հունաստանի ներկայացուցիչներից եւ հայ ու քուրդ ականատեսների պատմածներից: Ներկայացված նոր հրատարակության մեջ ավելացվել են վկայողների անունները եւ վայրերը, որոնք անցյալում անվտանգության նկատառումներով տեղ չեն գտել գրքում:

ՀՀ ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՈՒՅՔԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ ՄՐՑՈՒՅԹՈՎ ԵՎ ԲԱԺՆԵՏՈՄՍԵՐԻ ԱԶԱՏ ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹՅԱՄԲ ՄԱՍՆԱՎՈՐԵՑՄԱՆ Է ՆԵՐԿԱՅԱՑՆՈՒՄ

N	Ձեռնարկության անվանումը	Հասցեն	Գործունեության տեսակը	Մասնավորեցման ձեւը	Մասնավորեցվող գույքի գնահատվ. արժեքը	Մասնավորեցվող գույքի նվազ. գինը (%)	Մասնավորեցվող բաժնետոմսերի քանակը	Պարտավորություններ (հազ. դրամ)	Տեղեկատ. (ազդագիր) հրապար.	Մասնավորեցման սկիզբը	Մասնավորեցման ավարտը	Զբաղեցրած հողատարածքը /հա/
1	«Գորիսի տրիկոտաժ» ՓԲԸ-ից առանձնացված «Պահեստային շինություն» ԱՇՕ	Սյունիքի մարզ, ք. Գորիս, Շորին-ձոր	չի ծավալում	մրցույթ	523	-	-	չունի	14.12.00	23.12.00	16.01.01	0.22
2	«Գորիսի տրիկոտաժ» ՓԲԸ-ից առանձնացված «Տեղ գյուղի մասնաճյուղ» ԱՇՕ	Սյունիքի մարզ, գյուղ Տեղ	չի ծավալում	մրցույթ	515	-	-	չունի	14.12.00	23.12.00	16.01.01.	0.23
3	«Կոտայքառողջպաս» ՊՓԲԸ-ի «Գառնի» ճամբարի գույք	Կոտայքի մարզ, ք. Ծաղկաձոր, Մագիստրոսի փ.	հանգստի կազմակերպում	մրցույթ	7992	75 %	5994	չունի	14.12.00	23.12.00	16.01.01	0.71
4	«Հյուրանոց» ԱՇՕ	Գեղարքունիքի մարզ, ք. Վարդենիս	չի ծավալում	մրցույթ	79	-	-	չունի	14.12.00	23.12.00	19.01.01	0.4
5	«Մթերային խանութ», (Աբովյանի ԱՊԶ-ի օժ. տնտես.) ԱՇՕ	Կոտայքի մարզ, գյուղ Զրաբեր	չի ծավալում	մրցույթ	596	-	-	չունի	14.12.00	23.12.00	19.01.01.	2
6	«Տարոն» ՓԲԸ-ի պետական բաժնեմասը	Շիրակի մարզ, գյուղ Ախուրյան	շինարարություն	մրցույթ	29310	11724	29310	8930	14.12.00	23.12.00	22.01.01	3.5
7	«Եղեգնաձորի ԲՈՒԱՏ» ՊՓԲԸ	Վայոց ձորի մարզ, Եղեգնաձոր, Երեւանյան 1	բեռնաուղեւորափոխադրում	մրցույթ	88815	22204	88815	8290	14.12.00	23.12.00	23.01.01	3.5
8	«Մարտունու ԲՈՒԱՏ» ՊՓԲԸ	Գեղարքունիքի մարզ, ք. Մարտունի.	բեռնաուղեւորափոխադրում	մրցույթ	47668	11917	47668	1454	14.12.00	23.12.00	23.01.01	1.8
9	«Արմավիրի ռեզերվային նավթամթերքներ» ՓԲԸ	Արմավիրի մարզ, ք. Արմավիր, 1 փողոց, 27	նավթամթերքի վաճառք	ԲԱԲ	42670	25%-ից ավելի	42670	3142	14.12.00	23.12.00	26.01.01	10
10	«Երեւանի թ. 3 բեռնատար ավտոտրանսպորտային» ՊՓԲԸ	ք. Երեւան, Շիրակի 3-րդ նրբանցք 2	բեռների փոխադրում	ԲԱԲ	97430	25%-ից ավելի	97430	2404	14.12.00	23.12.00	26.01.01	1.8
11	«Իջեւանի ԲՈՒԱՏ» ՊՓԲԸ	Տավուշի մարզ, ք. Իջեւան Արցախյան 2	բեռնաուղեւորափոխադրում	ԲԱԲ	65887	25%-ից ավելի	65887	5265	14.12.00	23.12.00	26.01.01	1.2
	ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ ԸՆԹԱՑՔՈՒՄ ԵՆ											
12	«Ապարանի ԲՈՒԱՏ» ՊՓԲԸ	Արագածոտնի մարզ, ք. Ապարան	ավտոծառայություն	ԲԱԲ	38181	50 %-ի չափով	38181	13279	-	-	-	0,77
13	«Ստեփանավանի ԲՈՒԱՏ» ՊՓԲԸ	Լոռու մարզ, ք. Ստեփանավան, Բաղրամյան 145	տրանսպորտային ծառայություն	ԲԱԲ	62735	50 %-ի չափով	62735	1644	-	-	-	1,7
14	«Բերդի ԲՈՒԱՏ» ՊՓԲԸ	Տավուշի մարզ, ք. Բերդ, Մաշտոցի 6	տրանսպորտային ծառայություն	ԲԱԲ	30821	25 %-ից ավելի	30821	2957	-	-	-	1,495
15	«Ջերմուկի ԲՈՒԱՏ» ՊՓԲԸ	Վայոց ձորի մարզ, ք. Ջերմուկ	բեռնաուղեւորափոխադրում	ԲԱԲ	62046	25 %-ից ավելի	62046	4730	-	-	-	2,4
16	«Գորիսի ԲՈՒԱՏ» ՊՓԲԸ	Սյունիքի մարզ, ք. Գորիս Առաքելյան 30	բեռնաուղեւորափոխադրում	մրցույթ	64798	25 %	64798	7073	-	-	-	1,7
17	«Երեւանի թիվ 7 բեռնատար ավտոտրանսպորտային» ՊՓԲԸ	Երեւան, Արին-Բերդի 5-րդ նրբ., 10	տրանսպորտային ծառայություն	ԲԱԲ	62597	25 %-ից ավելի	62597	5045	-	-	-	5,44
18	«Տրանսսպասարկում» ԲԲԸ-ի պետական բաժնեմասը	Երեւան, Թեյշեբաինի 9	շինարարություն	ԲԱԲ	56552	25 %-ից ավելի	56552	3642	-	-	-	2,2124
19	«Լեռնագործ» ՓԲԸ-ի պետական բաժնեմասը	Լոռու մարզ, ք. Քարկոպ	շին. իրերի արտադրություն	մրցույթ	39592	25 %	39592	289089	-	-	-	15,666
20	«Վարդենիսշին-2» ՊՓԲԸ-ի պետական բաժնեմասը	Գեղարք. մ., ք. Վարդենիս, Լեռնագործների 17ա	շինվերանորոգման աշխատանք	ԲԱԲ	2952	25 %-ից ավելի	2952	2795	-	-	-	0,4435
21	«Գլխամասային նորոգման շինարարական» ՊՓԲԸ	Երեւան, Վարդանանց 2-րդ փակ. 8ա	շինարարություն	մրցույթ	10899	25 %	10899	3865	-	-	-	չունի
22	«Վեդու ստոմատոլոգիական պոլիկլինիկա» ՊՓԲԸ	Արարատի մարզ, ք. Վեդի, Պուշկինի 14	ստոմատոլոգ. ծառայություն	մրցույթ	9077	25 %	9077	1242	-	-	-	չունի
23	«Մասիսի ստոմատոլոգիական պոլիկլինիկա» ՊՓԲԸ	Արարատի մարզ, ք. Մասիս, Դպրոցականների 5	բուժսպասարկում	մրցույթ	14900	50 %	14900	17636	-	-	-	0,07
24	«Ջերմուկի հյուրանոց» ՊՓԲԸ	Վայոց ձորի մարզ, ք. Ջերմուկ	հյուրանոցային սպասարկում	մրցույթ	74093	25 %	18523	4015	-	-	-	0,15
25	«Արթիկի ԲՈՒԱՏ» ՊՓԲԸ	Շիրակի մարզ, ք. Արթիկ, Գործարանային 2	բեռնաուղեւորափոխադրում	ԲԱԲ	99288	25 %-ից ավելի	99288	3578	-	-	-	6700 քմ
26	«Դարբնագամամլիչային սարքավորումների գործարան» ԲԲԸ (հին գործարան)	Շիրակի մարզ, ք. Գյումրի Թբիլիսյան խճ. 4	մամլիչ սարք. արտադրություն	ԲԱԲ	28018	25 %-ից ավելի	28018	չունի	-	-	-	1,39
27	«Դարբնագամամլիչային սարքավորումների գործարան» ԲԲԸ	Շիրակի մարզ, ք. Գյումրի, Թբիլիսյան խճ. 4	մամլիչ սարք. արտադրություն	ԲԱԲ	191731	25 %-ից ավելի	191731	441010	-	-	-	2,87
28	«Տպագրիչ 94» ՓԲԸ	ք. Երեւան, Զարյան 22ա	պոլիգրաֆիական աշխատանք	ուղղակի վաճառք	2880	100 %	-	5123	-	-	-	չունի
29	«Ճամբարակի ԲՈՒԱՏ» ՊՓԲԸ	ք. Ճամբարակ, Թումանյան փ.	բեռնաուղեւորափոխադրում	մրցույթ	41071	50 %		96534	-	-	-	1,16
30	«Արարատի բեռնատար ավտոտրանսպորտային» ՊՓԲԸ	Արարատի մարզ, գ. Արարատ Գրիբոյեդովի 11	բեռների փոխադրում	ԲԱԲ	118039	25 %-ից ավելի	118039	11704	-	-	-	1,5
31	«Ձորագետի նավթամթերք»	Ձորագետ ավան	նավթամթերքի առեւտուր	ԲԱԲ	19110	25%-ից ավելի	19110	311	-	-	-	0.1
32	«Ալավերդու նավթամթերք» ՊՓԲԸ	Լոռու մարզ, ք. Ալավերդի Շահումյան թաղ.	նավթամթերքի առեւտուր	ԲԱԲ	13837	25%-ից ավելի	13837	505	-	-	-	0.5
33	«Բաղրամյանի նավթամթերք» ՓԲԸ	Արմավիրի մարզ Քարակերտ ավան	նավթամթերքի առեւտուր	ԲԱԲ	70554	25%-ից ավելի	70554	893	-	-	-	1.2
34	«Եղվարդի նավթամթերք» ՊՓԲԸ	Կոտայքի մարզ, ք. Եղվարդ	նավթամթերքի առեւտուր	ԲԱԲ	347361	25%-ից ավելի	347361	1104	-	-	-	20

Մասնավորեցման Ծրագիր Հայաստանի Հանրապետությունում

Privatization Project In the Republic of Armenia

Հապավումներ. ԲԱԲ - բաժնետոմսերի ազատ բաժանորդագրություն, ԲՈՒԱՏ - բեռնաուղեւորաավտոտրանսպորտային, ԱՇՕ - անավարտ շինարարության օբյեկտ:
Ազատ բաժանորդագրությամբ եւ մրցույթով մասնավորեցմանը մասնակցելու համար խնդրում ենք դիմել ՀՀ պետական գույքի կառավարման նախարարության աճուրդի կենտրոններ հետեւյալ հասցեներով՝ ք. Երեւան, Սայաթ-Նովա 8, Մաշտոցի 42ա, հեռ. 587983, 560264,521560
Լրացուցիչ տեղեկություններ ստանալու համար դիմել ՀՀ պետական գույքի կառավարման նախարարության մասնավորեցման գլխավոր վարչություն, Երեւան, Կառավարական տուն 2, /հեռ 56 29 33, 52 37 15, 56 33 42, ինտերնետային էջ. http:// www.privatization.am,tender@arminco.com/:
Հայտարարության նպատակը գովազդն է, պաշտոնական տեղեկագրերը հրապարակվել են «Հայաստանի Հանրապետություն» օրաթերթի հատուկ թողարկումներում:
Նախարարությունը ողջունում է մասնավորեցման հետ կապված Հայաստանի տնտեսության մեջ ներդրումային յուրաքանչյուր առաջարկ եւ պատրաստ է այն քննարկել շահագրգիռ բոլոր կողմերի հետ:

Web site http://www.privatization.am

Հետեւեք ՀՀ պետական գույքի կառավարման նախարարության հայտարարություններին

ՀԱՄԱՌՈՏ

Իսպանիայում բացահայտվել է կեղծ գլուխգործոցների խումբ «արհեստանոց»

ՄԱԴՐԻԴ, 21 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Իսպանական ոստիկանությունը Ինտերպոլի հետ համագործակցությամբ կասեցրել է միջազգային մի ավազակախմբի գործունեությունը, որը կեղծում եւ աշխարհի տարբեր երկրներում իրացնում էր Պիկասոյի, Դալիի, Շագալի, Միրոյի եւ այլ հռչակավոր նկարիչների կտավները: Իսպանիայում, որտեղ գտնվում էր հանցախմբի կենտրոնակայանը, ձերբակալվել են այդ խմբի 7 անդամներ, Իտալիայում՝ չորսը: Ընդամենը ոստիկանությունը բռնագրավել է շատ բարձր մակարդակով կատարված մոտ 3 հազար նմանակություն: Խմբի պարագլուխ Ա. Օսվալդոն կազմակերպել էր ոչ միայն կեղծ գլուխգործոցների արտադրություն, այլեւ սպառման բարդ ցանց, որոնք գնորդների մոտ էին հայտնվում գլխավորապես պատկերասրահների սեփականատերերի, ինչպես եւ տոնավաճառների ու աճուրդների միջոցով: Ոստիկանությունը սկսել է հետապնդել բանդային այն բանից հետո, երբ մի քանի կոլեկցիոներներ, որոնք ձեռք էին բերել ժոան Միրոյի գծանկարները, դիմեցին Բարսելոնում գտնվող նրա անվան ֆոնդ, որտեսզի հավաստիանան դրանց իսկությանը:

Թուրքիայի բանտերում շարունակվում են խռովությունները

ՍՏԱՄԲՈՒԼ, 21 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Թուրքիայում երկու բանտերում դեռեւս շարունակվում են բանտարկյալների բողոքի ակցիաները ընդդեմ դասական բարենորոգման: Դրանցից մեկում, որը գտնվում է Ստամբուլում, ըստ ականատեսների, լսվել են կրակոցներ: Մյուս բանտում, երկրի արեւմուտքում, հատուկ ծառայությունների օպերացիա է անցկացվում: Դեկտեմբերի 21-ին երկրի կառավարության անդամները մեկ անգամ եւս կոչ են արել բանտարկյալներին դադարեցնել անիմաստ դիմադրությունը: Բողոքի ակցիաների ամբողջ ժամանակամիջոցում զոհվել է առնվազն 19 մարդ, որոնցից 17-ը՝ բանտարկյալներ:

Ջրհեղեղ ... անապատում

ԹԵԼ ԱՎԻՎ, 21 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Իսրայելում, Նեգեւ անապատում հեղեղ է եղել: Հազվագյուտ կաղերը տարածվել են «Ասոշիեյթեդ պրես» գործակալության կապուղիներով: Առաջինն այդ ֆենոմենը հայտնաբերել են տեղի բնակիչները: Ջուրն այնքան շատ է եղել, որ շուտով առաջացել են միանգամից մի քանի ջրվեժներ: Ականատեսների վկայությամբ, բնության անսովոր երեւույթը շարունակվել է 15 րոպե, որից հետո ջուրն անհետացել է նույնքան հանկարծակի, որքան հանկարծակի հայտնվել էր: Կատարվածը որեւէ կերպ բացատրել շատ դժվար է, քանի որ վերջին ժամանակներս Նեգեւ անապատի շրջակայքում էական տեղումներ չեն եղել:

SABERATOURS-SEVAN
YEREVAN-PARIS-LYON
ՍԱԲԵՐԱՏՈՒՐ-ՍԵՎԱՆ
ԵՐԵՎԱՆ-ՓԱՐԻԶ-ԼԻՈՆ

Ավիատոմսեր եւ տուրիզմ

«Սաբերատուր-Սեւան» ճամփորդական գործակալությունն առաջարկում է.

- Ավիատոմսեր Երեւանից ուղիղ չվերթերով

ARMENIAN AIRLINES, swissair, KLM, BRITISH AIRWAYS, АЭРОФЛОТ

տրանզիտ խաղալներով ցանկացած ուղղությամբ եւ ընկերությամբ: Փարիզի օդանավակայանում Ձեզ կդիմավորի մեր գրասենյակի ներկայացուցիչը եւ կհոգա Ձեր բոլոր հոգսերը

- Գնացքի տոմսեր Եվրոպայում
- Հյուրանոցների ամրագրում Հայաստանում եւ արտասահմանում
- Բժշկական ապահովագրություն

375010, ք. Երեւան, Վարդանանց 10
Հեռ. (3741) 52 54 48, 52 85 48, ֆաքս (3741) 56 40 30
E-mail: sabera@arminco.com

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՖԻԼՀԱՐՄՈՆԻԿ ՆՎԱԳԱԽՈՒՄԲ

Դեկտեմբերի 23-ին, ժ. 19:00-ին, «Արամ Խաչատրյան» համերգասրահում կկայանա Սուրբ Ծննդյան տոնի համերգը:

Ծրագրում

Յոհան Շտրաուս. «Չղջիկ» օպերետի նախերգանք
Սուրբ Ծննդյան երգեր
Յոզեֆ Հայդն. «Մանկական սիմֆոնիա», «Հրաժեշտի սիմֆոնիա»
Հայաստանի ֆիլհարմոնիկ նվագախումբ եւ երգչախումբ
«Սերենադ» կամերային նվագախումբ
Խմբավար՝ Գեւորգ Մուրադյան
Դիրիժորներ՝ Ռուբեն Ասատրյան, Էդուարդ Թոփչյան

Դեկտեմբերի 30-ին, ժ. 19:00-ին Հայաստանի ֆիլհարմոնիկ նվագախումբը եւ երգչախումբը դիրիժոր Էդուարդ Թոփչյանի ղեկավարությամբ կկատարեն Ջուզեպե Վերդիի «Ռեքվիեմը»: XX դարավերջի այս իրադարձությանն իրենց մասնակցությունը կբերեն անվանի մենակատարներ

Էնզոյու Դուգլաս-Ֆարքը, տենոր (Մեծ Բրիտանիա)
Նինա Ռոմանովան, մեցո-սոպրանո (Ռուսաստան)
Իրինա Զաքյանը, սոպրանո
Սուրեն Շահիջանյանը (Ֆրանսիա)
Գեղարվեստական ղեկավար եւ գլխավոր դիրիժոր Էդուարդ Թոփչյան
ՀԲԸՄ-ի 2000/2001 թթ. համերգաշրջանի հովանավոր

AGBU ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

«Հայփոստ» պետական ՓԲԸ համակարգի փոստային բաժանմունքներում կատարվում է 2001 թ. օրաթերթերի եւ ամսագրերի բաժանորդագրություն: Բաժանորդագրված օրաթերթերի եւ պարբերականների ժամանակին ստացումը երաշխավորում ենք: Բաժանորդների անհատական փոստարկղերի տեղադրումը եւ վերանորոգումը կկատարվի «Հայփոստ» պետական ՓԲԸ միջոցների հաշվին:

Տեղեկությունների համար զանգահարել 53-47-66 հեռախոսահամարով:

«ՀԱՅՓՈՍՏ» ՊԵՏԱԿԱՆ ՓԲԸ

Հայաստանում քրիստոնեության պետական կրոն ընդունման 1700-ամյակի տոնակատարության պետական հանձնաժողովի հետ կնքված համաձայնագրի շրջանակներում «Եռոտուր» տուրիստական ֆիրման «Ինտերլինգվա» լեզվագիտական արտոնագրված համալսարանի հետ համատեղ

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒՄ ԵՆ

Ընդունելություն գիդ-թարգմանիչների բարձրագույն դասընթացներում:
Դասընթացները վճարովի են, 18 շաբաթ տեւողությամբ:

ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

- Որեւէ օտար լեզվի լիարժեք տիրապետում
- Բարձրագույն կրթություն կամ բուհի բարձր կուրսի ուսանող

Ընդունելությունը հարցազրույցով է:
Դասընթացներն ավարտողներին կտրվի վկայական՝ հաստատված Հայաստանում քրիստոնեության պետական կրոն ընդունման 1700-ամյակի տոնակատարության պետական հանձնաժողովի կողմից:
Դասընթացներն ավարտողներին կառաջարկվի աշխատանք Հայաստանում քրիստոնեության պետական կրոն ընդունման 1700-ամյակի տոնակատարության ծրագրերում:
Փաստաթղթերն ընդունվում են մինչեւ 2001 թ. հունվարի 8-ը:
Պարապմունքների սկիզբը 2001 թ. հունվարի 9-ից:

Ցանկացողները դիմեն «Ինտերլինգվա» լեզվագիտական համալսարան՝ Երեւան, Թումանյան 42, հեռ.՝ 52-63-07, 58-60-72:

ՀԱՅՆԵՐԱՐՏԲԱՆԿ

ՀԱՅՆԵՐԱՐՏԲԱՆԿ

Շարունակելով ավանդային տոկոսադրույքների իջեցման հետեւողական ուղեգիծը եւ նպատակ ունենալով բանկի գործունեությունը մոտեցնել միջազգային չափանիշներին, ձգտելով էլ ավելի հուսալի ու նպաստավոր պայմաններ ստեղծել Հայաստանի եւ արտերկրի ներդրողների համար, եւ միաժամանակ ապահովելով բանկի կայուն եւ հնամաչափ զարգացումը՝ Հայներարտբանկը հայտարարում է, որ 2001 թ. հունվարի 1-ից ավանդներ է ընդունում հետեւյալ պայմաններով՝

Ժամկետ (օր)	Արտարժույթ (տարեկան %)	ՀՀ դրամ (տարեկան %)
20-91	9	12
92-182	10	13
183-273	11	14
274-365	12	15

ՀԵՌՈՒՍՏԱԾՐԱԳՐԵՐ

22 դեկտեմբեր

Ա1

9.00 Հայլուր
9.20 Հեռուստասերիալ «Սեղնի թողություն»
10.10 Շոու «1-02»
10.35 «Լեզու» հեռուստախաղ
11.00 Գ/ֆ «Հանրեներ» (ԱՄՆ)
12.40 Բարի պահորձակ
13.00 Հայլուր
13.20 «Կոունկ 2000»
17.00 Հայլուր
17.20 Մուլտֆիլմ «Իվանկոն եւ ագռավների թագավորը»
17.30 Կարինա
18.00 Այսօր Լեռնցեաիկների օրն է
18.30 Համայնապատկեր
19.00 Հանգույց
19.20 Ռուբիկոն
19.50 Բժիշկ եւ հիվանդություն
20.20 Թեժական կյանք
20.35 Տուն-տունիկ
21.00 Հայլուր
21.40 1 լուր
21.50 XX դարի 100 հայերը. Մարիետա Շահինյան
21.55 Հեռուստակրպակ
22.05 Հեռուստասերիալ «Սեղնի թողություն»
23.00 Ռուբիկոն+
23.40 Հայլուր
00.00 Հայլուր (ռուսերեն)
00.05 Հայլուր (անգլերեն)
00.15 Կենդանի երաժշտության ծեղքնթաց
01.00 Գ/ֆ «Կարմիր բոխկ» (Ռուսաստան)

ՊՐՈՄԵԹԵՎՍ

8.00 «Բարի լույս, Հայաստան» (8.30, 9.30 Լրաբեր)
10.00 «Մոռենա Կլարա»
17.00 Մուլտֆիլմ
17.20 Մանկական ժամ. «Երկարագուլպա Պեպին», «10-րդ թագավորություն»
18.05 «Մոռենա Կլարա»
19.00 «Բլում-բլում» պատմություններ
19.20 «Երբեք երեխաներին»

19.35 Համերգ
20.00 Լրաբեր
20.35 Օրը
21.35 «1-02»
21.45 Դատաիրավական բարեփոխումները Հայաստանում
22.15 Գ/ֆ «Եվ Աստված ստեղծեց կնոջը»
24.00 Լրաբեր
00.15 Գիշերային ծրագիր «Սեկտոր PRO»

Ար

09.30, 19.30, 21.30, 00.00 Սուրհանդակ
10.00 Տոմար
11.30 Աստղաթեգ (կրկնություն)
19.05 Չղջիկ
20.00 Մանուկի խոսնակ
20.10 Սեյ-դեյ
20.30 Աստղաթեգ
21.10 Օրվա օրագիրը
22.05 Գ/ֆ «Ծախվածներն ընդդեմ ծախվածների»
00.40 Գ/ֆ «Բարբարոսների թագուհին» (Իռլանդիա)
(Ավարտին Սուրհանդակ)

Կ1

7.00 Բարի առավոտ
10.00, 13.00, 16.00 Նորություններ
10.20, 17.55 Սերիալ «Բաքելոնյան աշտարակ»
16.20 Հրաշքների աշխարհ «Պոեզիա»
19.00 Երեկոյան նորություններ
19.25 Բաղձալի անուշ
20.00 Փրկարարներ. արտակարգ կանչ
20.40 Հրաշքների դաշտ
21.45 Բարի գիշեր, երեխաներ
22.45 Գ/ֆ «Հաղթանակող կրակ» (ԱՄՆ, 1993 թ.)
00.50 Գիշերային նորություններ
01.05 Գ/ֆ «Շինա ցունգլիների թագուհի»

РТР

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 15.00, 18.00 Լուրեր
7.15, 9.40 Բարի լույս, Ռուսաստան
7.20, 8.15 Ընտանեկան նորություններ
7.50, 9.50 Քաղաքային նորություններ
8.25 Հարցերի բյուրո, պատասխանների բյուրո
8.50, 10.15 Սեւով սպիտակի վրա
9.30 Հազար եւ մեկ օր
10.20 Հերթապահ բաժանմունք
10.35 «Հեռուստացնցումներ»
11.00 Սերիալ «Մանուելա»
12.30 Սերիալ «Սանտա Բարբարա»
13.30 Թոք-շոու «Ինչ է ուզում կինը»
14.00 Նոր «Հին բնակարան»
15.30 Սերիալ «Վեներայի հայելու մեջ»
16.25 Սերիալ «Հարուստներն ու նշանավորները»
17.25 Սերիալ «Ընկերները-2»
18.30 Վավերագրական ֆիլմ «Էքսպեդիցիաների հայրենիքը»
19.05 Վավերագրական ֆիլմ «Ինչու են հյուսիսի անվանում անծանոթ»
20.00 Սերիալ «Սիրո պատմություն»
21.30 Մանրամասներ
21.50 Ռոլֆ Լունդգրենը «Վերջին պահակախումբը» ֆիլմում (ԱՄՆ)
00.30 Լուրերից հետո
00.40 Ուրբաթ երեկո
01.40 Վիրջինիա Մեդսենը «Կասպերի ծրարով» ֆիլմում (ԱՄՆ)
03.10 Հերթապահ բաժանմունք
03.20 Թեժ տասնյակ

@rminco Global Telecommunications Ինտերնետ ծառայություններ «ԻՆՏԵՐՆԵՏ» սրճարանում: Խանջյան 50: Հեռ. 575823:

«Տիգրան Մեծ» հրատարակչության տպարան, Երեւան-23, Արշակունյաց 2. Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69150. Պատվեր 1362. Տպաքանակը՝ 3000. Ստորագրված է տպագրության՝ 21. 12. 2000. Գինը՝ 100 դրամ